

60.008/x

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1980. november 26. s z e r d a

bb.1. ifjúsági szálló régi laktanyából

Lér/st/zsu ál

1980. november 26.

ifjúsági szállóvá alakítják át kőszegen a volt petőfi laktanya már évek óta nem használt épületét. két emeletén és a tetőtérben kapnak helyet a két-három ágyas szobák, amelyekben több mint kétszáz vendég helyezhető el, és a közös zuhanyozók, a földszinten helyezik el az éttermet, a társalgót, büfét és a fogadóhelyiségeket.

a turistaszállót a tervek szerint a jövő év végére adják át rendeltetésének. az átalakítási munkákat a vas megyei tanácsi építőipari vállalata végzi, s a szállót az expressz ifjúsági és diák utazási iroda fogja üzemeltetni./mti/

--

-1-

bb.2. ismét igába fogták a bivalyokat
tóa/st/zsu ál 1980. november 26.

ujból munkára fogták a bivalyokat a nagykanizsai állami gazdaságban. ez a valamikor nálunk is elterjedt igás állat jelenleg magyarországon a nagykanizsai állami gazdaság kápolnapusztai rezervátumában védett fajként él. a mintegy 60 egyedből álló bivalycsorda jól érzi magát a kis-balaton zsombékos nyulványán.

a télen-nyáron szabadban tartózkodó igénytelen feketebőrű állatok igába fogása azért vált szükségessé, mert a gazdaság ottani szabadtartásos - hereford fajtájú - szarvasmarha állománya részére a mély talaj miatt semmiféle erőgéppel nem tudtak takarmányt szállítani. ahol egy pótkocsit sok-sok lóerővel két traktor sem tudott elvontatni, ott egy pár bivaly - uszva a feketlen sárban - játékos könnyedséggel közlekedik. az olcsó vonóerőt felhasználják a gazdaság más szarvasmarha telepein is ugynevezett „belső anyagmozgatásra„./mti/

-. -

bb.3. a balaton nádasairól
szé/st/zsu ál 1980. november 26.

milyen kiterjedésű legyen a nádas a balatonon - ez a téma foglalkoztatja a vízügyi szakembereket és a biológusokat.

nemrégben részletes felmérését készítették és kiderült, hogy tiz év alatt a déli part mentén 176, a veszprémi oldalon pedig 328 hektárt hódított el a nád a vízterületekből. így a tavon, a régi állománnyal együtt összesen már csaknem 2000 hektárt borít nádas.

a biológusok, a tó élővilágának igénye, a szűrőhatás és a tápanyag-megkötő szerepe miatt nagy fontosságot tulajdonítanak a nádnak. a vízügyi szakemberek ugyanakkor számos negatív tényezővel érvelnek ellene. a nádas például nagy iszapoló hatású, helyenként gáolja az áramlást és ezzel pangó vizek kialakulását segíti elő. a pusztuló nád emellett - a számítások szerint - évente sokezer tonna szárazanyagot bomlaszt el a tóban.

a balatoni intéző bizottság illetékes munkacsoportjának szakértői az idén újból megállapították, hogy a nádasok karbantartása nem kielégítő. sok helyen kint marad az avas nád, rendszeresen a vágás és a háborítatlan helyeken jó tanyára lelnek a kártevők, főleg a pézsmá pockok. a bib környezetvédelmi szakbizottsága javasolta a nádas-állomány újbóli felülvizsgálatát, és azt, hogy szakértők részvételével állapítsák meg: milyen kiterjedésben és mely területeken maradjon meg a természetes növényzet a balatonban. /mti/

-. -
-2-

bb.4. ajándék a győri xantus jános muzeumnak
mzs/st/zsu ál 1980. november 26.

értékes képzőművészeti anyaggal gyarapodott a győri xantus jános muzeum. xantus gyula a festőművész több mint 250 alkotását ajándékozta a közgyűjteménynek. a művész oldalági rokona a muzeum névadójának, s a neves természettudós és világutazó iránti tisztelete jeléül adományozta munkáit a nevét viselő muzeumnak.

a 81 táblakép, a 45 fekete-fehér és a 73 színes grafika, továbbá a három grafikai sorozat, amely félszáznál több rajzot tartalmaz szinte egész életművét felöleli, s keresztmetszetét adja alkotói pályájának.

a gazdag anyaga a jövő év elején kiállításon mutatják be a tárlatlátogató közönségnek./mti/

-. -

bb.5. megfigyelés alatt az 1800 éves római császárszobor
igó/st/zsu ál 1980. november 26.

marcus aurelius római császár 1800 éves bronzsobrát beható megfigyelés alá vették a szakemberek, hogy megállapítsák: a föld alatt való hosszú elzártság után miként reagál a különféle klimahatásokra. az életnagyságúnál valamivel nagyobb fej egy egészalakos szobor része lehetett, és művészi kidolgozása arra vall, hogy valamelyik elsőrendű római műhelyben készült. néhány évvel ezelőtt földmunkák során került napvilágra a baranya megyei dunaszekcsőn, amely a római korban - lugio néven - fontos erődítménye volt a dunai védelmi vonalnak, a limesnek. az i.sz. 161-180 között uralkodó marcus aurelius a barbárok gyakori betörése miatt átépíttette és meg erősíttette lugiot, s valószínűleg ezért állították tiszteletére a remek bronzszobrot. a császárpotré jelenleg a pécsi janus pannonius muzeumban van, ahol nemrég fejeződött be a teljes megtisztítása. a régészekből és restaurátorokból álló bizottság rendszeresen vizsgálja a nagyértékű műtárgyat, s regisztrálja az esetleges változásokat. a megfigyelések alapján döntenek majd a restaurálás módjáról, technikájáról./mti/

-. -

-3-

bb.6. szakirodalmi bönzészde

1/mg/s/sl/zsu ál

1980. november 26.

uj szolgáltatást vezetett be az országos műszaki könyvtár azzal a céllal, hogy a szakemberek figyelmét felhívja egy-egy fontos terület legfrissebb szakirodalmára. november 27-en, csütörtökön 10 és 17 óra között a könyvtár folyóirat-olvasó termében első alkalommal az építészet, az építőipar és a lakberendezés legfrissebb irodalmát mutatják be az érdeklődőknek.
/mti/

-. -

bb.7. pénteken: gépkocsi-nyereménybetétkönyv sorsolás

1/mg/s/sl/zsu ál

1980. november 26.

az országos takarékpénztár november 28-án, pénteken rendezi meg a gépkocsi-nyereménybetétkönyvek idei negyedik, sorrendben 78. sorsolását, a sorsoláson a július 31-ig váltott és október 31-én még forgalomban volt 5000 és 10.000 forintos gépkocsi-nyereménybetétkönyvek vesznek részt, a gyorslistát a december 2-i lapok közlik, a hivatalos nyereményjegyzék december 3-án jelenik meg.
/mti/

-. -

bb.8. koncentrált fejlesztés, kevesebb hiánycikk, jobb minőség - tárcaértékelés a mezőgépipar fejlesztési programjának megvalósításáról

1/sz/ve/sl/zsu ál

1980. november 26.

uj, korszerű gyártástechnológiák bevezetésével az utóbbi években lényegesen javult a mezőgazdasági és az élelmiszeripari gépgyárak technikai felszereltsége, a mintegy 700 millió forintos ráfordítással nagymértékben csökkent lemaradásuk a gépipar átlagos műszaki-technikai színvonalától, az összehangoltabb fejlesztés és gyártás, valamint a gazdaságos gyártmány-szerkezet kialakításában elért kezdeti eredmények megalapozták a következő évek folyamatos, jó minőségű gépellátását itthon, és megteremtették a nagyobb export feltételeit is, ezt állapították meg a kgm vezetői, amikor értékelték az ágazat 1990-ig szóló, hosszútávú fejlesztési koncepciójának végrehajtását.
/folyt.köv./

-4-

bb.8./koncentrált ... folyt./zsu

a szelektív fejlesztés részeként az ötéves tervidőszak első éveiben 52 termék gyártását megszüntették, a gyártmány-szerkezet korszerűsítése azonban tavaly és az idén megtörtént a belföldi gépigények visszaesése miatt, ezért azzal számolnak, hogy a szelekció az eredetnél esetleg hosszabb időt vesz majd igénybe, mivel változott a piaci helyzet, a tárca vezetői döntöttek: rövidesen ismét megvizsgálják, mely termékek gyártását kell valójában felszámolni.

a tárca értékelése szerint öröndetes, hogy az ágazat saját háttérparát fokozatosan kiépíti, a győri és a miskolci mezőgép vállalatok részegységek és alkatrészek sorozatgyártására szakosodtak, további nyolc vállalatnál koncentráltan állítanak elő egy-egy fontos fő egységet, ezek a gyártó bázisok ma már nemcsak az ágazat igényeit elégítik ki, hanem bekapcsolódtak az országos ellátásba, egyebek között kardánokat, szivattyukat és hidraulikus munkahengereket készítenek más ágazatok részére is.

ugyanakkor elhúzódik a mezőgazdasági és élelmiszeripari gépgyártó vállalatok közös céljait szolgáló technológiai bázisok létrehozása, mindeztidáig csak részben készült el a központi szerszámgyártó bázis a központi kovácsüzem és tüzihor-ganyzó üzem.

eközben bővült az ágazat gépgyártó vállalatainak köre, a mezőgazdasági gépgyártásba magas technológiai színvonalon bekapcsolódott a magyar vagon- és gépgyár, a nehéz traktorok előállítására mellett programba vették a nagy teljesítményű ekék, tárcsák és vetőgépek licenc alapján való gyártását, a két évvel ezelőtti a mezőgéptröszt szervezetéből átcsatolt mosonmagyaróvári gyár gyártmányválasztékát szerárakkal és baromfitartó berendezésekkel bővítette, mindezek eredményeként megszünt az ilyen gépek, illetve eszközök drága importja, mert a vállalatok ma már gazdaságosan kielégítik a teljes hazai igényt, az élelmiszeripar gépgyártók száma is szaporodott, a kecskeméti mezőgép konzervipari, a monori mezőgép husipari gépeket, a cserkúti mezőgép pedig élelmiszeripari tartályokat és szerelvényeket gyárt, az is fontos eredmény, hogy valamennyi üzem megfelelően biztosította a pótalkatrész-ellátást, s még a betakarítási csúcsidekben sem voltak ellátási zavarok.

a következő években az ágazat még rugalmasabban kíván alkalmazkodni a bel- és külföldi piaci változásokhoz, terveik szerint mintegy 90 új gyártmány sorozatgyártását kezdik meg, valamennyire nagy az igény itthon és külföldön is.
/mti/

-. -
-5-

bb.9. a munkaszüneti napok miatt módosul a jövő évi munkarend

i/bi/ve/zsu ál

1980. november 26.

a munkaügyi miniszter - az érdekelt társadalmi szervezetekkel egyetértésben - szabályozta a jövő évi munkaszüneti napokkal összefüggő munkarendet.

a miniszteri rendelet értelmében - függetlenül attól, hogy egy-egy vállalatnál melyik hétre esik a szabad szombat - a munkarend a következőképpen alakul: 1981. január 2-án péntek heti pihenőnap, 3-a szombat szabad szombat, 4-e vasárnap teljes /pénteki/ munkanap, 10-e szombat szombati munkanap lesz. április 25-e szombat szombati munkanap, május 2-a szombat, szabad szombat, augusztus 15-e szombat szombati munkanap, 21-e péntek heti pihenőnap, 22-e szombat szabad szombat, 23-a vasárnap teljes /pénteki/ munkanap lesz. az év végi és az 1982. év eleji munkarend is módosul az ünnepek miatt: december 12-e szombat szombati munkanap, 24-e csütörtök heti pihenőnap, 27-e vasárnap teljes /csütörtöki / munkanap, december 31-e csütörtök heti pihenőnap lesz. 1982. január 2-a szombat szabad szombat, január 3-a vasárnap pedig teljes /csütörtöki/ munkanap lesz.

annak érdekében, hogy az ünnepek alatti ellátás zavartalan legyen, a lakossági ellátást és szolgáltatást végző dolgozók munkarendjét a fentiektől eltérően határozzák meg./mti/

-.-

bb.10. téli kresz-mozi

i/is/az/zsu ál

1980. november 26.

szomorú statisztikák bizonyítják, hogy a szünetekben jelentősen nő a gyermekbalesetek száma, különösen így van ez a téli vakációban; a sáros utak, a rosszabb látási viszonyok csak fokozzák a veszélyt. noha a téli szünet kezdeteig, december 22-ig még egy hónap van hátra, a fővárosi közlekedésbiztonsági tanács már megkezdte a téli kresz-mozi előadásainak szervezését.

miként a korábbi két esztendőben, az idei szünetben is kresz-vetélkedőket rendeznek egy-egy ifjúsági film vetítése előtt a főváros huszonkét kerületének legnagyobb filmszínházaiban, s ezekre a programokra huszezer nézőre hívja fel az fkb-t a budapesti általános iskolások figyelmét, az oktató, szórakoztató játékot a kerületi közlekedésbiztonsági tanácsok aktivistái, többnyire a kerületi rendőrkapitányságok munkatársai vezetik, a gyerekek által kitöltött tesztlapokat és kresz-totókat a vetítés alatt értékelik, s a legjobban választókat a film lejátszása után értékes ajándékokkal jutalmazzák.

/mti/

-.-
-6-

bb.11. betanítások az elte-n és gyakorlóiskoláiban

i/me/az/bc/zsu ál

1980. november 26.

rendelkezett az elte rektora: a természettudományi és a bölcsészettudományi kar módszertan oktatói mindannyian tanítsanak az egyetem gyakorlóiskoláiban: a ságvári endre, a radnóti miklós és az apáczai csere jános gimnáziumban. e gyakorlóiskolákból viszont az ötödéves tanárjelöltek gyakorlati tanítását irányító tanárokat meghívják: adjanak elő módszertant az egyetemen. miként az egyetem oktatási osztályán elmondták: a szakmódszertan oktatói közül többen eddig is tanítottak a gyakorló iskolákban, jóllehet ezt nem irták elő számukra, a következő tanévtől azért kötelezik erre a módszertan oktatóit, mert a tapasztalat szerint azok a tanárok, akik a gyakorlóiskolákban is tanítanak, jobban előkészíthetik a jövőben tanárokat hivatásuk gyakorlására, a feladatok, a várható problémák megoldására, mint azok, akik csupán a felsőfokú intézményben oktatnak. az általános- és középfokú oktatás megújulásának időszakában fontos követelmény az is, hogy azok a tanárok, akik tanítást tanítják a hallgatókat, a gyakorlatban ismerjék meg az új nevelési-oktatási terveket, az új tankönyveket, az egyetem ugyanakkor lehetővé teszi, hogy a gyakorlati tanításokat vezető gyakorlóiskolai tanárok közül minél többen vállalkozzanak egyetemi előadásokra, tapasztalataik átadására, utmutatásuk szintén elengedhetetlen a gyakorlati képzéshez.

az oktatási osztály már megkezdte az előkészületeket a rendelkezés végrehajtására, ebben a tanévben megszervezik a kölcsönös betanításokat, többek között számba veszik, hogy a módszertan oktatói közül kik, melyik iskolában tanítanak majd, és a gyakorlóiskolai tanárok melyik szakon adnának elő. összehangolják az órarendet, gondoskodnak arról, hogy együttesen elősegítsék a jövőben tanárok gyakorlati képzését./mti/

-.-

bb.12. őszi szemlék a kerületi építkezéseken

i/cs/bc/zsu ál

1980. november 26.

ezen az őszen is - mint már évek óta - építési szemléket tartottak városrészekben a kerületi tanácsok. felderítették azokat az épületeket, amelyeket az engedélytől eltérően vagy anélkül emeltek.

/folyt.köv./

-7-

bb.12./őszi szemlék ... folyt./zsu

a terézvárosban ezuttal nem akadtak engedély nélküli építkezésekre, viszont három olyan esetben kellett intézkedniük, amikor engedély nélkül, illetve az előírásoktól eltérően közterületet használtak. Lejárt a közterületfoglalási engedély és elfelejtették meghosszabbítani, vagy a megengedettnél nagyobb területet foglaltak el, illetve egyáltalán nem rendelkeztek engedéllyel. a tavaly őszi és az idei tavaszi ellenőrzéseknél feltárt engedély nélküli építkezésekkel kapcsolatban a határozatok végrehajtását is ellenőrizték: három tulajdonosnak ugyanis még le kell bontania az épületet, kétőnép pedig fennmaradási engedélyt kell kérnie.

a józsefvárosban csökkent az engedély nélkül létesített épületek, valamint gépkocsitárolók száma. emelkedett viszont a szabálytalan építések aránya, mivel az építetők különféle szakipari, de az építési tevékenység körébe tartozó munkákat szakszerűtlenül végezték vagy végeztették el. ennek gyakori következménye, hogy beáznak a födémek, eldugulnak a szennyvízvezetékek. a kerületben egyébként a feltárt 45 engedély nélküli építkezésből 12-re adtak ki fennmaradási engedélyt, hetet lebontásra ítélték, s 26-nak a sorsa még nem dőlt el.

a xx. kerületben a legutóbbi szemlén 39 engedély nélküli építkezést állapítottak meg, ezzel 76-ra emelkedett az elintézendő ügyek száma. ez év szeptemberéig a tavalyról áthúzódókkal együtt 1030 esetben intézkedett a tanács. fennmaradási engedélyt 562 építményre adtak ki, 167-et pedig lebontattak, s mintegy 300 ügy elévült. a szabálytalankodók közül 186-ot sújtottak építésrendészeti bírsággal: ennek összege több mint 930 ezer volt volt. annak, hogy a városrészben ennyire elszaporodtak az ilyen építkezések, részben a műszaki osztályon tapasztalható szervezetlenség, a restanciák felhalmozódása, a naprakész, megbízható nyilvántartás hiánya volt az oka. ezeket az elmúlt két esztendőben fokozatosan megszüntették, így a következő években főként a megelőző munkára fordíthatják figyelmüket az osztály dolgozói./mti/

-. -

-8-

bb 13. bírság helyett tisztítómu - környezetvédelmi beruházások a dunai vasműben

Zsi/um st ál

1980. november 26.

nagyszabású környezetvédelmi beruházásokkal megszüntetik a levegőnek és a duna vizének szennyezését dunaujvárosban. elsőként a dunai vasmű szennyvíz ülepítőjének felújítása és az új gerincvezeték készült el. a 31 millió forintos beruházással a két évvel ezelőtti 8 millió forint vízbírság a huszadára csökkent. folyik az acélmű kémények porszűrőinek szerelése is. a 360 millió forint értékű fejlesztéssel 1981-re két füstgáz-kéményt, 1982-re további két kéményt látnak el nagy teljesítményű elektrofilterrel és ezzel évente 40 ezer tonna, lisztfinomságu ércport tarthatnak vissza. a kohászati nagyüzem új konverter-acélműve már a szükséges víztisztító és füstgázsűrő berendezésekkel épül, a hatodik ötéves tervben pedig a dunai vasmű új koksolóblokkjával együtt korszerű szennyvíztisztító is készül. az új tisztító és szűrőberendezésekkel a környezetszennyezés mértéke a megengedett szintre csökken és ezzel évente 35 millió forint bírságtól is mentesül a dunai vasmű. /mti/

-. -

bb 14. egyiptomban épít baromfitelepeket az agrokompex

dáv/um st ál

1980. november 26.

egyiptomban épít baromfitelepeket az agárdi agrokompex. az állandó telepek tervezésével, építésével itthon már jó hírnevet szerzett vállalat neves külföldi cégek előtt nyert versenytárgyalást, s a megbízatást kapott öt, évente összesen hetvenöt millió asztali tojást termelő baromfitelep építésére. a telepek a jövő év májusára kell elkészülniük. az alapozást és a szerelést három magyar szakember irányításával egyiptomi alvállalkozó végzi. a telepek előregyártott elemeit, valamint a szükséges gépeket, berendezéseket, technológiai sorokat tengeri konténerekben szállítják egyiptomba. eddig hatvannál több konténert indítottak utnak, s még az idén 15-20-at raknak meg szerelési anyagokkal. /mti/

-. -

bb 15. gyümölcsfa-telepítés pest megyében - alma helyett több a meggy és a cseresznye

i kru/jk um st ál

1980. november 26.

megkezdődött a gyümölcsfa-telepítés pest megye mezőgazdasági üzemeiben. a fagyok beálltáig 1100 hektárt népesítenek be fiatal fákkal. az v. ötéves tervidőszakban az eredetileg előirányoztnál 400 hektárral nagyobb területen, összesen 4100 hektáron alakítanak ki gyümölcsösöket a gazdaságok. /folyt.köv./

- 9 -

8.12/um

830
37

bb 15. /gyümölcsfa-telepítés .....folyt./um

az üzemek körültekintően választják ki a telepítendő fajokat. a korábbi évtizedekben országszerte sok almafát ültettek, így némiképp egyoldalúvá vált a kínálat, a hazai és a külföldi piac is több nyári gyümölcsöt igényel. ezért pest megyében - összhangban a mém gyümölcs-telepítési programjával - az 5 év alatt elültetett fáknak az egyötöde alma, a többi a nyár elején érő cseresznye, meggy, kajszli és szilva. emellett nagy mennyiségben telepítettek és telepítenek málnát, 5 év alatt összesen 171 hektáron, ribizskét 299, epret 248 hektáron főként a megye északi területein; a borszöny lejtőin és az ipoly mentén, ahol történelmi hagyományai vannak e gyümölcsök termesztésének. ez utóbbi bogycsok iránti keresletet növeli majd, hogy a termelészövetkezetek összefogásával új hűtőház épül ráckevén, ahol nagy mennyiségű málnát és epret fognak fagyasztani. /mti/

-. -

bb 16. számjegyzérlésű gépóriást szállított ausztriába a szim esztergomi marógépgyára

ber/um st ál

1980. november 26.

hazaérkeztek a szim esztergomi marógépgyárának szerelői, akik a voith konzern sankt pölteni gépgyárában üzembe helyezték az osztrák megrendelő speciális igényének megfelelően tervezett és elkészített emeletmagyságu, számjegyzérlésű marógépet. ez a második legnagyobb magyarországon gyártott ugynevezett mc vezérlésű gép. az elsőt is az esztergomiak készítették, és tavaly adták át nszk-beli megrendelőjüknek. a most leszállított több mint 40 tonna súlyú, 10 méter hosszú és 3 méter széles gépóriás igen szigorú követelményeket elégít ki. 25 ezred milliméter pontossággal tudja egyszerre öt oldalról megmunkálni a befogott munkadarabot, amely akár tíz tonnás is lehet. a valóságos gyárat helyettesítő gép minden marással, furással kapcsolatos munkát egymaga lát el, és rendkívül nagy művelet koncentrációra képes. így nagyon le rövidíti a gyártási időt, és gazdaságossá teszi a termelést. valamennyi munkafogása vezérelt, a kezelő csak betáplálja az adatokat.

az esztergomiak néhány év alatt olyan arányban módosították termékszerkezetüket, hogy gyártmányaiknak már 80 százaléka mc vezérlésű gép. gyártmányaik minőségét mutatja, hogy idei tőkés exportjuk kétszerese lesz a tavalyinak, és vevőik közé tartoznak a legfejlettebb gépiparral rendelkező országok. /mti/

-. -

8.17/um

9.00
BP

4V
g.
E

bb 17. veszteglő repülőgépek, álló kishajók, lassu autóforgalom - tovább tart a köd

i -ár/ve um ál

1980. november 26.

szierda reggelre a keddinél - ha lehet - még sűrűbben gomolygó ködre ébredt a főváros, és az ország legtöbb vidéke. a ferihegyi repülőtér forgalma a kedd déli óráktól jórészt megbénult: a rossz látási viszonyok miatt továbbra sem tudták fogadni a budapestre tartó járatokat. a gépek egy része a magyarországhoz közeli külföldi repülőtereken vesztegel, mások el sem indultak felszállási helyükről. a magyarországra igyekvő utasok többsége a szomszédos államokból vasutra szállva folytatta útját. szerdán délelőtt a malév moszkvai járata felszállt ferihegy betonjáról, a frankfurti és párizsi végcélu gépek indulását is előkészítették, ám a többi járatot nem tudták útjára bocsátani, hiszen a malév gépparkjának nagy része a köd miatt a határainkon túl tartja kényszerpihenőjét. a meteorológiai intézet előrejelzése szerint a délutáni órákban várható, hogy az élénkülő szél megritkítja a ködöt.

a főváros tömegközlekedésében nem okozott számottevő fennakadást az időjárás, csupán a bkv átkelő kishajói nem közlekedtek a reggeli órákban, a budafok-csepel közötti utvonalon, illetve a soroksárt és a csepel szigetét összekötő kompjárat kivételével.

az utinform jelentése szerint a déli országrészben kevésbé, másutt azonban mindenfelé jelentősen lassította az országuti közlekedést a sűrű köd, az átlagos látótávolság 50 és 100 méter között volt. nemcsak emiatt, hanem az utak csuszóssá vált felülete miatt is a gépkocsivezetők fokozott óvatosságára van szükség, hogy az ilyenkor könnyen előforduló többszörös összeütközéseket elkerüljék. /mti/

-. -

bb. 18. kőműves sándor

k/ár/rj ál

1980. november 26.

kiváló művész hamvasztás utáni bucsuztatása december 4-én, csütörtökön délután 3 órakor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

-. -

10.45 rj

11.00
3P

11. IV
E

-11-

bb. 19. halálos közlekedési balesetek

s/rj ál

1980. november 26.

Kishódos belterületén lakatos ödön 27 éves segéd munkás, darnói lakos motorkerékpárjával nekiütközött egy kivilágítatlanul várakozó pótkocsis-tehergépkocsinak. a baleset következtében lakatos olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. a szerencsétlenség körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség folytatja a vizsgálatot.

orsós külterületén nyisztor istván 19 éves villanyszerelő, napkori lakos motorkerékpárjával nekiütközött egy vele azonos irányban közlekedő uthengernek, és a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint nyisztor a motorkerékpárt nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette. a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát.

sárvár belterületén sarodi lászló 19 éves gépkocsivezető, jákfai lakos az általa vezetett személygyűjtő tehergépkocsival hátramenetben egy fához nyomta a gépkocsi hátsó lépcsőjén álló tákács ferenc 53 éves segéd munkás, helyi lakost, aki a kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint sarodi figyelmetlenül vezette járművét. a rendőrség gépjárművezetői engedélyét bevonta és folytatja ügyének vizsgálatát.

zalaegerszeg belterületén egy közut-vasut kereszteződésben azsbóth lajos 56 éves műhelyvezető nemeskoltai lakos az általa vezetett kistehergépkocsival a motorvonatnak ütközött és a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint azsbóth a kistehergépkocsival a fényoszlop tilos jelzése ellenére hajtott a kereszteződésbe. a rendőrség folytatja a vizsgálatot. /mti/

bb. 20. husz kilós busa a horgon

lér/rj ká ál

1980. november 26.

az enyhe időjárás kedvez a horgászoknak, még most november végén is eredményre számíthatnak. a szombathelyi csónakázó tavon károlyi istván szombathelyi horgász huszonegy és fél kilós busát fogott. ötven percés fásztás után sikerült partra emelnie a hatalmas halat. /mti/

11.10 rj

-12-

12.05
BP

12.15
BP

bb 21. időjárásjelentés

1980. november 26.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán délben:

növekvő felhőzet

kontinensünk egyre nagyobb részén fordul változékonyra az időjárás. az óceán északnyugati térségében képződő ciklonok dél felé haladnak, azaz közép- és dél-európa felé haladnak. viszonylag nagy sebességgel. szerdán reggel az egyes ciklonok középpontja a mediterrán keleti oldalán, a balti tenger középső részén valamint az island délkeleti partjainál volt. dél-skandinávia nyugat- és dél-nyugat-európa, a brit szigetek térségében, valamint a német-nyugat-európa nagy részén erősen felhős volt az ég, sokfelé esett az eső, záporosó, északon helyenként hózápor alakult ki. a brit szigetek térségében emellett az elmúlt napokhoz viszonyítva több fokkal visszaesett a hőmérséklet. az alpok, kárpátok, appenninek közötti területen, az egyre gyengülő anticiklon hatására szerdán reggel még erősen párás, ködös idő volt.

házánkban kedden változóan felhős, erősen párás, helyenként tartósan ködös idő volt, az északi hegyvidék térségéből ködszítást is jelentettek. az ország délnyugati részén 3-4 órán át sütött a nap. a hőmérséklet csúcértéke általában 9 és 15 fok között alakult, a tartósan ködös területeken viszont csak 3, 7 fokig emelkedett a hőmérséklet. éjszaka az ország egyre nagyobb részén elkezdett köd, hajnalra mínusz 3, plusz 5 fokig csökkent a hőmérséklet, szeszélyes területi eloszlásban. szerdán a köd nagy része az északi, északkeleti országrész kivételével már délelőtt feloszlott, az ország déli, délnyugati részén több órán át sütött a nap. a hőmérséklet 11 órakor általában 7 és 13 fok között, a ködös területeken nulla és 5 fok között volt.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 5,5 fok volt, a százéves átlagnál 2,3 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 5 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 1010 mb, gyengén süllyed.

várható időjárás csütörtök estig:

Lassanként mindenütt gyengülő köd. az ország nagy részén átmenetileg kissé felhős, párás idő, csapadék nélkül. majd lassanként megnövekvő felhőzet és egyre több helyen eső, záporosó. megélénkülő, délnyugatra forduló szél. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: nulla, plusz 5 fok között. a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön az északnyugati országrészben 5 fok körül, délkeleten 10 fok körül.

a duna vízállása budapestnél 215 cm, a víz hőmérséklete 5,8 fok. /mti/

12.55/um

-13-

13.30
BP

bb 23. rédei lászló

gg um ál

1980. november 26.

akadémikus hamvasztás utáni bucsuztatása december 9-én /kedden/
14 óra 30 perckor lesz a mező imre uti ravatalozóban.

magyar tudományos akadémia

/mti/

--

bb 23. kitüntetés

gs um ál

1980. november 26.

a népköztársaság elnöki tanácsa sárközy istván zeneszer-
zőnek a liszt ferenc zeneművészeti főiskola egyetemi tanárának,
a magyar népköztársaság érdemes művészeinek 60. születésnapja al-
kalmából, művészi tevékenysége elismerésül a munka érdemrend
arany fokozatát adományozta. a kitüntetést toth dezső művelődési
miniszterhelyettes adta át. /mti/

--

bb 24. indiába utazott az országos béketanács küldöttsége

s um ál

1980. november 26.

az össz-indiai béke- és szolidaritási tanács meghívására
sebestyén nándorné, az országos béketanács elnöke vezetésével
szerdán küldöttség utazott indiába. a küldöttség tagjai: berend
t. iván akadémikus és bíró imre kanonok, az országos béketanács
elnökségének tagjai. /mti/

--

bb 25. argentin vendég

s um ál

áoip. november 26.

a hazafias népfront országos tanácsának meghívására november
21-26 között hivatalos látogatást tett hazánkban az argentin
intransigente párt külügyi titkára, dr. diego may zubiria. a vendég
megbeszélést folytatott a hazafias népfront országos tanácsa és
a budapesti bizottság vezetőivel a két szervezet közötti együtt-
működés lehetőségeiről, ismerkedett a magyar népköztársaság
a szocialista építésben elért eredményeivel. a vendég szerdán
elutazott budapestről. /mti/

--
- 14 -

13.00/um

13⁴⁰
39

bb. 26. csökkenő alkoholfogyasztás - a fejér megyei tanács vb
ülése

zsi/rj st hgy

1980. november 26.

alkohológiai kórházi osztályt, gondozó és detoxikáló álló-
mást létesítenek székesfehérváron, dunaujvárosban, mórton és a ta-
nácsok a hatodik ötéves tervben összehangolt célprogramot állíta-
nak össze az alkoholizmus elleni küzdelemre - jelentették be
szerdán székesfehérváron, a fejér megyei tanács végrehajtó bizott-
ságának ülésén. elmondták, hogy a központi intézkedések hatására
fejér megyében az égetett szeszes italok fogyasztása 11 százalé-
kal csökkent és az alkoholtartalmu italok kereskedelmi forgalma
az országos átlag alatt maradt. a kedvező tendencia erősítésére
a következő években kibővítik a megyei kórház bódakajtori munka-
terápiás intézetét, szigorítják az alkoholelvonó hatósági intéz-
kedéseket és újjászervezik az utógondozást elősegítő, alkoholelle-
nes klubok munkáját, mint beszámoltak róla, az alkoholizmus elle-
ni társadalmi bizottság aktivistái és a vöröskereszt üzemi szer-
vezetei hatásosan patronálják a gyógyulófélben lévő alkoholista-
kat, több vállalatnál antialkoholista brigádok alakultak.

a fejér megyei tanács végrehajtó bizottsága az alkoholizmus
elleni küzdelemben társadalmi összefogásra szólított fel és
elsősorban a munkahelyi italozás visszaszorítását szorgalmazta.
/mti/

--

bb. 27. pécsi délszláv óvónőképzők eszéken

ig//rj st hgy

1980. november 26.

pécs és jugoszláviai testvérvárosa, eszék közötti együtt-
működési megállapodás értelmében a pécsi janus pannonius szak-
középiskola óvónőképző tagozatának diákjai és tanárai, a pé-
csi szerb-horvát nemzetiségi ovoda, illetve az eszéki iskolas-
kor előtti nevelési központ óvónői, óvónőhallgatói évente szak-
mai találkozózt tartanak a mecsekaljai, illetve a dráva-parti
városban. az első találkozó színhelye eszék, ahova szerdán utaz-
tak el a pécsiek: huszonkilenc diák és öt tanár. bemutatják a
jugoszláv közönségnek a magyarországon megjelent szerb-horvát nyelvű
tankönyveket, szépirodalmi műveket és folyóiratokat, amelyeket
a kiállítás után az eszéki nevelési központnak ajándékoznak.
/folyt.köv./

14.05 rj

-15-

15³⁰

bb. 27. / pécsi délszláv... 1. folyt./rj

az eszéki óvodákban előadják azokat a szerb-horvát nyelvű bábműsorokat, amelyekkel a baranyai délszláv óvodákban segítik a gyerekek anyanyelvi nevelését, az együttműködés legfontosabb pontja az, hogy a pécsi szakközépiskola mindenkor harmadéves délszláv óvonőképzős diákjai tavaszi szünetben szakmai gyakorlaton vesznek részt az eszéki óvodákban, továbbá nyelvi és irodalmi órákat látogatnak a jugoszláv középiskolákban, az eszéki óvonők és óvonőjelöltek a jövő év tavaszán viszonyozzák a pécsi diákok s tanárok mostani látogatását. /mti/

--

bb. 28. nemzetközi tanácskozás a választott bíróságok munkájáról

t/os/rj pp hgy

1980. november 26.

vitás kérdés még a szerződő felek jószándéka mellett is előfordul a nemzetközi kereskedelmi kapcsolatokban, a külkereskedelmi szerződésekből származó vitás ügyek eldöntése a választott bíróságok feladata, ezek többnyire az egyes országok kereskedelmi kamarái mellett működnek, szerepük napjainkban, az egyre bővülő külkereskedelmi forgalommal párhuzamosan növekszik.

a kelet-nyugati kereskedelmi kapcsolatok választott bíróságainak tevékenységével foglalkozik a nemzetközi tanácskozás, mely szerdán kezdte meg munkáját budapesten, a nemzetközi kereskedelmi kamara és a magyar kereskedelmi kamara közösen megrendezett kétnapos szemináriumán több mint 300 külföldi szakember vesz részt, a tanácskozás első napján elhangzott előadások egyebek közt foglalkoztak a választott bírósági szerződésekkel, a nemzetközi kereskedelmi kamara választott bíróságának eljárási szabályzatával, valamint a kgst-országok kamarái választott bíróságainak eljárási gyakorlatával, az előadók megállapították, hogy a szakmai követelményeknek megfelelő, a kereskedelmi szokások és jogszabályi rendelkezések alapján működő választott bizottságok pártatlan tevékenysége jelentősen hozzájárul a kelet-nyugati kereskedelmi kapcsolatok erősödéséhez, szélesítéséhez, növeli a szerződő felek bizalmát, biztonságát a vitás kérdések tárgyszerű megítélésében. /mti/

--

14.10 rj

-16-

1640

bb. 29. bokrétaünnepség a budapesti stadion szállóban - nyitás 1982. elején

t/kf/rj pp hgy

1980. november 26.

a kerepesi út és az ifjúság utja sarkán, az ugyancsak épülő nagy sportcsarnok tőszomszédságában elkészült a budapest stadion szálló szerkezete, amelynek tetejére a középületépítő vállalat dolgozói szerdán elhelyezték az ilyen eseménykor hagyományos „bokréta”, a rövid háziünnepségen az épülő 12 szintes szállót, s a már teljesen berendezett két mintaszobáját a „tulajdonos”, a hungarhotels vállalat bemutatta a sajtó képviselőinek.

alig több mint egy éve kezdődött a zuglói sportcentrumban az elsősorban sportolók elhelyezésére szolgáló - ezenkívül természetesen egyéni és csoportos turistákat is fogadó - szálloda építése és rövidesen megkezdődik a szigetelő üvegezés, a csu-pasz betonfalak „öltöztetése”, is. a szálloda mindent tud majd, ami ma egy korszerű vendégfogadó kombináttól elvárható, nyolc lakószintjén 379 kétágyas fürdőszobás szoba-ezen belül tíz lakosztály - ad kényelmes szállást a vendégeknek, ellátásukról egyebek között 300 személyes étterem sörbár, ezeradagos konyha, három különterem és 400 fős személyzet gondoskodik, uszodája, szaunája, versenyre alkalmas tekécsarnoka is lesz a szállónak, amelyet 1982. elején nyitnak meg. /mti/

--

bb. 30. a fővárosi szabó ervin könyvtár

mm/rj dg hgy

1980. november 26.

értékesíti az olvasókat, hogy a 35-ös számú kerületi könyvtára /.../ soroksár, marx károly ut 128./ a tatarozás befejeztével december 1-én megnyílik. /mti/

--

bb. 31. a fővárosi vízművek

i/rj dg hgy

1980. november 26.

értékesíti a lakosságot, hogy a iv., v., vi., vii., viii., ix., és x., valamint a xiii., xiv., xv., xvi. kerületekben a hálózati ivóvíz átmenetileg zavarossá válhat, a december 9-ig terjedő időben, a víztermelő telepeken végzett karbantartási munkák miatt.

a fővárosi vízművek kéri a lakosság türelmét és megértését. /mti/

--

14.15 rj

-17-

1645

bb. 32. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke szerdán
14.00 óráig

rj um /ál hgy

1980. november 26.

1. ifjusági szálló régi laktanyából
  2. ismét igába fogták a bivalyokat
  3. a balaton nádasairól
  4. ajándék a győri xantus jános muzeumnak
  5. megfigyelés alatt a császárszobor
  6. szakirodalmi böngészde
  7. pénteken gépkocsi-nyereménybetétkönyv sorsolás
  8. koncentrált fejlesztés, kevesebb hiánycikk
  9. munkaszüneti napok 1981-ben
  10. téli kresz-mozi
  11. betanítások az elte-n
  12. őszi szemlék
  13. birság helyett tisztítómu
  14. egyiptomban épít az agrokompex
  15. gyümölcsfa-telepítés
  16. számjegyzéklésű gépóriás ausztriába
  17. tovább tart a köd
  18. kőműves sándor
  19. halálos közlekedési balesetek
  20. husz kilos busa
  21. időjárásjelentés
  22. rédei lászló
  23. kitüntetés
  24. béketanács küldöttsége indiába
  25. ragentin vendég
  26. csökkenő alkoholfogyasztás
  27. pécsi délszláv óvonók észéken
  28. nemzetközi tanácskozás
  29. bokrétaünnepség
  30. szabó ervin könyvtár
  31. fővárosi vízművek
  32. hírjegyzék
- /mti/

bb 33. budapestre érkezett herbert mies

hgy/um

1980. november 26.

az mszmp központi bizottságának meghívására szerdán budapestre érkezett herbert mies, a német kommunista párt elnöke és karl heinz schröder, az nkp elnökségének, vezetőségének és titkárságának tagja. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren berecz jános az mszmp kb tagja, a külügyi osztály vezetője fogadta. /mti/

- 18 -

14.25/um

16⁵⁰

bb 34. egy év múlva elkészül a skála-coop barkácsáruház

t kf/gk um pp hgy

1980. november 26.

szerdán ünnepélyes külsőség nélkül, a kivitelező vállalatok és a skála-coop képviselőinek jelenlétében elhelyezték az első magyar barkácsáruház alapkövét a kerépesi ut mentén, az örs vezér téri metró végállomás közelében.

a kereskedelmi és szolgáltatásfejlesztési politikának megfelelően, szövetkezeti erőforrások koncentráálásával - a belkereskedelmi minisztérium, a fővárosi tanács és a szövetség anyagi támogatásával - a skála-coop építteti az ország első barkácsáruházát. a háromezer négyzetméter alapterületű épület vázszerkezetét - a szövegterve alapján a heves megyei állami építőipari vállalat kivitelezésében - még az idén felállítják, s az építés 1981. december 31-én befejeződik.

a skála-coop barkácsáruház választéka a házi lakásfelújítók, a hobby kiskertművelők eszközellátását szolgálja. ezen túlmenően műhelyek, szakkönyvek és szaktanácsadás is áll majd a vásárlók rendelkezésére. /mti/

-.-

bb 35. élelmiszeripari vizsgálatok tapasztalatai - neb-ülés
csongrád megyében

dén/um st hgy

1980. november 26.

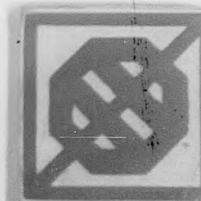
valamelyik hazai ipari üzemet bízzák meg olyan gépi tisztító berendezés gyártásával, amely alkalmas a tej-, a sütő-, a konzervipari termékek szállításánál használt göngyölegek mosására. ez a munka ugyanis a hagyományos vizsugaras módszerrel lassú és kevesen is jelentkezik erre a feladatra. a többi között ez a javaslat hangzott el szerdán a csongrád megyei neb-ülésén, ahol az élelmiszeripari üzemekben végzett vizsgálatok tapasztalatait összegező jelentést vitatták meg.

a népi ellenőrök kifogásolták, hogy a tejipari termékek gyártására és azok felhasználhatóságának időpontjára vonatkozó jelölések sokszor olvashatatlanok, nem nyújtanak kellő tájékoztatást a vásárlóknak. a kenyér csomagolásánál az eddiginél nagyobb méretű papír használatára figyelmeztettek. a boltokban szükségesnek tartják a hűtő tárolók számának növelését az élelmiszerek külön-külön történő, szakosított elhelyezésére. a fogyasztói ankétok tapasztalatai alapján szorgalmazzák, hogy az üzemek több diétás, kalóriaszegény terméket gyártsanak és nagyobb mennyiségben hozzanak forgalomba előrecsomagolt tökehusokat. /mti/

- 19 -

14.32/um

16⁵⁰

bb 36. ülést tartott az országos környezet- és természet-
védelmi tanács

t bi/z um pp hgy

1980. november 26.

a termelési tevékenység bővülésével párhuzamosan állandó-
an nő a keletkezett hulladékok mennyisége és fokozódik az ez-
zel kapcsolatos káros környezetszennyezés - állapította meg
szerdai ülésén az országos környezet- és természetvédelmi tanács.

mindenekelőtt a veszélyes hulladékok kezelése, tárolása,
megsemmisítése érdemel megkülönböztetett figyelmet; ennek a meg-
oldása sürgető feladat. amint azt a tanács határozati javasla-
tában leszögezte: ezek a tevékenységek fokozott óvatosságot
és speciális szakértelmet igényelnek, ezért indokolt központosí-
tott, kimondottan erre a célra tervezett telepek létesítése.
ezek célja, a körzetükben keletkező valamennyi mérgező, vala-
mint tűz- és robbanásveszélyes szemét biztonságos kezelése: a
nem gyúlékony hulladékok hosszú tárolása, az egyéb hulladékok
megsemmisítése. a szemét ártalmatlanításának egyik leghatéko-
nyabb és hosszú távon legcélszerűbb módja az égetés. tekín-
tetül azonban az égető berendezések igen jelentős beruházási
költségeire, ezeket csak a legszükségesebb számban, a legna-
gyobb hulladéktermelők - a legfontosabb ipari körzetek - közé-
lében kell létrehozni. az első ilyen létesítmény a budapesten
most készülő szemétegetőmű, melynek építéséről, jövőbeni sze-
repéről szintén tárgyaltak a tanács résztvevői. az égetőmű amely
a jövő nyáron kezd meg a próbüzemelését, naponta 1200 tonna
szemét megsemmisítésére lesz alkalmas. az égetésnél keletkező
hőenergiát a villamosenergia-termelésben és a távfűtésben
hasznosítják.

az országos környezet- és természetvédelmi tanács a továbbiak-
ban megvitatta a cementiparban tett környezetvédelmi intézkedé-
seket. a tanács megállapította, hogy a legutóbbi másfél évti-
zed cementipari beruházáspolitikája mind a természetes vizek
mind a levegő tisztaságának védelmében jelentős eredményekkel
járt. a jelenlegi helyzet és a további fejlődés reális lehető-
ségei alapján megítélhető, hogy a cement- és mészipar kör-
nyezetvédelmi gondjai előreláthatólag a kilencvenes évek ele-
jére megoldódnak.

a vita és a javaslatok elhangzása után az ülés résztve-
vői megtárgyalták és elfogadták a tanács 1981-es évre szóló
munkatervét. /mti/

-.-

- 20 -

14.52/um

1405
P

bb 37. gázmérgezés - három halott

pá um dg hgy

1980. november 26.

pécsett vogl györgy 33 éves vajúr lakásában holtan talál-
ták réti ilona 33 éves kesztyűfelsőrész készítőjét és két
gyermekét, a 11 éves vogl anettát és az 5 éves vogl györgy
attilát. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint a halál oka
gázmérgezés. a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát. /mti/

-.-

ubb 38. poszterkiállítás szentendrén

t kru/ve um bam st hgy

1980. november 26.

a nő, a táj, az autó és a ló a legkeresettebb posztertéma.
ez derült ki szerdán szentendrén a pest megyei művelődési köz-
pontban megnyílt első hazai poszterkiállításon, amelyet a
képzőművészeti alap és a piért rendezett. a bemutatón mintegy
100féle különböző méretű, témájú „szobaplakátot”, sorakoz-
tattak fel.

a bemutató megrendezése azért is időszerű volt, mert a
piért piacutatása szerint kielégítetlen a poszter iránti keres-
let, pedig a vállalatnak megfelelő a választéka a kis méretű,
az ajtónyi vagy akár az egész falat beborító képekből, fotók-
ból. a kereskedelmi hálózatban azonban még lehetőségen kevés he-
lyen, jobbára csak a saját bolthálózatban árúsítják ezeket az
alkotásokat, így a közönség tájékozatlan a tényleges kínálatról.
a vállalat az eddigieknél szélesebb körben kívánja értékesíte-
ni e termékeit, s már megkezdte a poszterállványok szétosztá-
sát az ápisz-, és az áfész-boltoknak, hogy a kínálatot a
vásárlók számára bemutathassák. a piért rendelés után néhány
nappal szállítja a kiválasztott képeket. karácsonyra a je-
lenlegi 25-30 helyett már több mint százötven üzletben árúsít-
hatják a posztereket. néhány újdonság is megjelenik az év végi
vásárra, közöttük a háromszor négyméteres panoráma fotóerdő-
részlet patakkal.

a tervek szerint a képzőművészeti alap, amely sorozatgyár-
tás előtt zsűrizi az új posztereket, a deák téri - jelenleg
egyetlen - poszterboltjához hasonlóan öt nagy városban: győrött,
pécsett, szegeden, debrecenben és miskolcon hasonló üzletet
nyit, ahol a teljes hazai választékot bemutatja, árúsítja.

a szentendrei kiállítás december 14-ig tart nyitva. /mti/

15.07/um

- 21 -

1410

bb 39. uj óvoda szegeden

dén/um ká hgy

980. november 26.

szeged északi városrészében 240 gyermeket befogadó új óvodát adtak át rendeltetésének. a gyermekintézmény az új lakónegyed központjában házgyári elemek felhasználásával épült.
/mti/

..-

bb 40. befejeződött a vegyipari korróziós szervezet tanácskozása csopakon

bév/um st hgy

1980. november 26.

meg kell szervezni az ipari üzemekben a korróziós figyelő szolgálatot, a rongálódás folyamatának állandó ellenőrzését, mert ennek pontos ismeretében milliárdos károkat akadályozhatnak meg. a figyelő szolgálat segítségével meghatározhatják a korrózióvédelem módját, megállapíthatják a berendezések várható élettartamát, így felkészülhetnek arra, hogy cseréjüket termelés kiesés nélkül oldják meg. ugyanakkor így nem fordulhat elő, hogy nagy értékű berendezéseket - a korróziótól való féltelenség miatt - idő előtt kicseréljenek. emiatt ugyanis ma még nagy értékek mennek veszendőbe. így összegezték a legfontosabb feladatokat a vegyipari korróziós szervezet országos tanácskozásán, amely szerdán fejeződött be csopakon. a megbeszélésen 80 nagyvállalat, szövetkezet, tervező és kutató intézet képviselői vettek részt. beszámoltak a tanácskozáson arról, hogy a korrózió mérésére, meghatározására, jelzésére felkészültek a kutató intézetek. a szakmérnökök munkáját a legkorszerűbb műszerek segítik, amelyekkel még a zárt rendszerekbe is beláthatnak. a gyártó ipar a korrózióvédelemhez megfelelő festékeket, felhordó berendezéseket állít elő. ezek hatékony alkalmazása attól függ, hogy egyes vállalatoknál a termelés irányítói mennyiben ismerik az adott technológiák korróziós veszélyeit, a gyártósorok veszélyeztetett gócait. /mti/

..-

v
15.28/um

- 22 -

1480

bb 42. a kambodzsai küldöttség szerdai programja - látogatás a mom-ban, magyar-kambodzsai barátsági nagygyűlés a mom szakasits árpád művelődési házában

t gy/jk um dg hgy

és szolidaritási
1980. november 26.

a hazánkban hivatalos baráti látogatáson tartózkodó magas szintű kambodzsai küldöttség, heng samrinnal, a kambodzsai megmentésének nemzeti egységfrontja és a kambodzsai népi forradalmi tanács elnökével az élen szerdán Lázár György miniszterelnök társaságában a magyar optikai művekbe látogatott. részt vett a látogatáson Soltész István kohó- és gépipari miniszter és házi Vencel külügyminiszter-helyettes. a vendégeket a mom vezetői, valamint a XII. kerületi párt- és tanácsai vezetők üdvözölték. Posch Gyula, a mom vezérigazgatója tájékoztatást adott a 104 esztendőes vállalat fejlődéséről, arról a hosszú útról, amelyet az egykori tanmühelytől - a felszabadulás utáni évek kemény munkájával - a mai nyolcezer fős nagyvállalattá fejlődésig megtettek. a vendégek nagy érdeklődéssel hallgatták a mom kollektívája mai munkájáról szóló ismertetőt, amelyből például megtudták, hogy jelenleg több mint százötven féle terméket - köztük számítástechnikai berendezéseket, laboratóriumi és geodéziai műszereket - gyártanak hazai piacra és a világ több mint 70 országába, exportra.

ezután Posch Gyula a mom kollektívája nevében átnyújtotta a felszabadulási emlékmű, a szabadság-híd és az Erzsébet-híd körvonalait ábrázoló, csiszolt üveg emléktárgyat, amelyért Heng Samrin meleg szavakkal mondott köszönetet.

a program üzemi látogatással folytatódott. megtekintették a számítástechnikai üzemet és az itt gyártott termékekből összeállított bemutatót, s tájékoztak a műszeralkatrészeket gyártó forgácsolóüzem munkájáról. a látottakról Heng Samrin elnök elismeréssel nyilatkozott, s jókívánságait tolmácsolta a gyár vezetőinek, dolgozóinak.

/folyt.köv./

bb 43. Lázár György beszéde

1 gy/pá um dg hgy

1980. november 26.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk Lázár György miniszterelnöknek a mom szakasits árpád művelődési házában szerdán délután, a magyar-kambodzsai barátsági nagygyűlésen elhangzó beszédének rövidített változatát. a szöveg feloldásig embargós!!

x x x

/folyt.köv./

- 23 -

15.30/um

1480

bb 43. /Lázár György...1.folyt./um

a minisztertanács elnöke az MSZMP központi bizottsága, a kormány és a hazafias népfront országos tanácsa nevében köszöntötte a testvéri kambodzsai nép képviselőit, a naggyűlés résztvevőit, majd így folytatja:

- népünk tudatában van annak, hogy a kambodzsai megmentésének nemzeti egységfrontja irányításával folytatott győzelmes harc - amely véget vetett a kínai hegemónisták által támogatott, a történelemben szinte példa nélkül álló pol. pot. rezsim népi uralmának - új fejezetet nyitott a kambodzsai nép történelmében, szabaddá tette az utat a demokrácia és a társadalmi haladás erőire. egész közvéleményünk ismeri és nagyra becsüli azokat a figyelemre méltó eredményeket, amelyeket sokat szenvedett népünk a múlt súlyos örökségének felszámolásában, a szétzilált gazdaság helyreállításában, a politikai, a társadalmi és a kulturális élet újraindításában már eddig is elért. átérezzük és tudjuk, hogy a nehéz feltételek között végzett építőmunka milyen nagy erőfeszítéseket kíván, de mély meggyőződésünk és hisszük, hogy a szocialista országok és a világ haladó erőinek támogatását élvezve a kambodzsai nép - igazsága tudatában - minden nehézségen urrá lesz, és töretlenül tovább folytatja a megkezdett utat.

Lázár György a továbbiakban szólt arról, hogy a magyar népköztársaság a felszabadulás óta eltelt 35 esztendőben hatalmas átalakuláson ment keresztül. népünk saját alkotóerőit kibontakoztatva, a szovjetunióval és a többi testvéri szocialista országgal együttműködve az egykori ur magyarország helyén új, szabad hazát teremtett. válaszolt az ország előtt álló feladatokat, kiemelve, hogy belpolitikai életünk nagy jelentőségű eseménye volt az MSZMP ez év tavaszán tartott XII. kongresszusa, amely újabb öt esztendőre határozta meg a fejlett szocialista társadalom építésének feladatait. kifejtette: hazánkban jó a politikai légkör, belső helyzetünk kiegyensúlyozott; a munkáshatalom szilárd, kölcsönös a párt és a nép egymás iránti bizalma, mind jobban kiteljesedik a szocialista demokrácia. a fejlett szocialista társadalom építésének programját egész társadalmunk magáénak vallja és cselekvően támogatja annak megvalósítását.

a továbbiakban kijelentette: külpolitikánk elvi alapokon nyugszik, nyílt és következetes. nemzetközi munkánk legfőbb célja, hogy biztosítsa szocialista építőmunkánk külső feltételeit, hozzájáruljon a béke és biztonság megőrzéséhez.

/folyt.köv./

- 24 -

15.38/um

1435

bb 43. /Lázár György...2.folyt./um

külpolitikánk alapja: szövetségünk, barátságunk, együttműködésünk szüntelen erősítése a varsói szerződés, a KGT tagállamaival. ezen belül számunkra külön is nagy fontossága van közös barátunkkal, a szovjetunióval meglévő kapcsolataink állandó továbbfejlesztésének.

- a mai feszültebb nemzetközi légkörben is szilárd meggyőződésünk, hogy a különböző társadalmi rendszerű államok békés egymás mellett élése, a béke, az enyhülés az egyetlen járható út az emberiség számára.

- a nemzetközi élet legnyugtalanítóbb jelensége és egyúttal a feszültség növekedésének fő oka, hogy a NATO-országok, de különösen az egyesült államok szélsőségesen reakciós köréi új fegyverkezési hullámot indítottak el. a békeszerető erők nagy feladata napjainkban, hogy megállítsák a fegyverkezési hajszát, megvédjék az enyhülés eredményeit és új lendületet adjanak a leszerelésért folyó küzdelemnek - hangsúlyozta a minisztertanács elnöke. - mi változatlanul azért szállunk sikra, hogy az egyenlő biztonság a fegyverzetek alacsonyabb szintjén valósuljon meg.

szólt arról, hogy a NATO terve a középtávolságú nukleáris rakéták nyugat-európai elhelyezése országunk biztonságát is veszélyezteti. mint mondta, közvetlenül érdekeltek vagyunk tehát a rakétafegyverek - beleértve az előretolt telepítésű amerikai nukleáris eszközöket is - korlátozásában. teljes mértékben támogatjuk az ezzel kapcsolatos szovjet javaslatot, s reméljük, hogy az e kérdésben elkezdődött szovjet-amerikai megbeszélések eredményre vezetnek.

- a nemzetközi küzdőtér fontos területe európa. abban, hogy ezen a földrészén az elmúlt években viszonylag gyümölcsöző együttműködés alakult ki, nagy része van a helsinki értekezlettel elindult pozitív folyamatnak.

a madridi találkozóval kapcsolatban Lázár György kifejtette:

- a magunk részéről azt tartjuk, hogy a tárgyalások légkörét mérgező vádaskodásokat elkerülve az európai együttműködés továbbfejlesztését szolgáló további érdemi javaslatok konkréten megvitatására kell helyezni a hangsúlyt, mert a konferencia ezzel járulhat hozzá a helsinki záróokmány ajánlásainak megvalósításához, az európai együttműködés erősítéséhez, az enyhüléshez.

/folyt.köv./

- 25 -

15.43/um

1740

bb 43. /Lázár György ...3. folyt./um

a nemzetközi légkört terhelő feszültségekről szólva megállapította, hogy az egész világ, de földrészünk békéje és biztonsága szempontjából is nagy fontosságot tulajdonítunk a válságócok felszámolásának, sürgetjük a válsághelyzeteket kiváltó okok megszüntetését. ennek jegyében szolidárisak vagyunk a haladásért, a nemzeti függetlenségért, az önrendelkezésért, a gyarmati elnyomás, az ujgyarmatosítási törekvések ellen harcoló népekkel, s erőnkhez mérten támogatást nyújtunk igazságos harcukhoz.

a kormány elnöke emlékeztetett arra, hogy hazánk az első között üdvözölte kambodzsai hazafias forradalmi erőinek 1979. január 7-i győzelmét, amely - a vietnami szocialista köztársaság segítségével - véget vetett a pol pot rezsim népi uralmának.

- teljes mértékben szolidárisak vagyunk a kambodzsai néppel, támogatjuk annak egyedüli törvényes képviselőjét, a kambodzsai népi forradalmi tanácsot. úgy véljük, hogy a demokratikus, el nem kötelezett, s a szocializmus felé haladó, független kambodzsai népköztársaság léte, s az arra irányuló törekvése, hogy az egyenlőségre és a kölcsönös tiszteletre alapozva baráti kapcsolatokat építsen ki minden országgal, fontos hozzájárulás a nemzetközi enyhüléshez, a délkelet-ázsiai és a világbéke megőrzésére tett erőfeszítésekhez. jól példázza ezt a kambodzsai népköztársaság, a vietnami szocialista köztársaság és a laoszi népi demokratikus köztársaság külügyminisztereinek vientianében megfogalmazott négyponos javaslata is, amelyet teljes mértékben támogatunk.

- a kínai vezetésnek a vietnami szocialista köztársasággal szembeni fenyegetőzése, a kambodzsai népköztársaság és a laoszi népi demokratikus köztársaság elleni aknamunkája és a belügyekben való nyílt beavatkozási kísérletei következtében a térségben jelenleg is feszült a helyzet. e nehéz időkben még inkább nagy jelentősége van annak, hogy a kambodzsai nép mind szorosabban sorakozik fel a népi forradalmi tanács mögé, s kézzelfogható eredményeket ér el az új társadalom építésében.

- e fórumon is biztosítani kívánom kambodzsai barátainkat, hogy a magyar népköztársaság - lehetőségeihez mérten - a jövőben is minden segítséget megad a kambodzsai népköztársaság kormányának és népének a gazdaság helyreállításáért, a nép jólétéért, az ország nemzetközi tekintélyének erősítéséért folytatott küzdelmében.

/folyt. köv./

- 26 -

15.50/um

1450

bb 43. /Lázár György...4. folyt./um

sajnálatosnak tartjuk és elítéljük, hogy az ENSZ a kambodzsai nép kívánsága és érdekei ellenére továbbra is a népi uralom mellett tartja fenn kambodzsai helyét a nemzetközi szervezetben. határozott véleményünk, hogy minden kambodzsával kapcsolatos konferencia, amelyet a kambodzsai népi forradalmi tanács beleegyezése és részvétele nélkül rendeznek, törvénytelen és önkényes beavatkozás a kambodzsai népköztársaság belügyeibe - hangoztatta Lázár György, s arra kérte a kambodzsai vendégeket, hogy hazájukba visszatérve vigyék magukkal pártunk és kormányunk, az egész magyar nép szívélyes üdvözlését és jókívánságait. /mti/

-.-

bb 47. magyar-szovjet belkereskedelmi választékcseremegállapodás

1 kf/gg um pp hg

1980. november 26.

november 24-26 között Moszkvában tartotta 12. ülését a magyar-szovjet belkereskedelmi munkacsoport, amely egyebek között megállapította, hogy eredményesen fejlődnek a közvetlen kereskedelmi kapcsolatok, s az idén bővült a határmenti területek közötti forgalom is. az ülésen az együttműködés további fejlesztésével kapcsolatban megvizsgálták az árukinálat kölcsönös bővítésének lehetőségeit, s elfogadták a partnerminisztériumok műszaki-tudományos együttműködési munkatervét.

a tárgyalások befejeztével Sághy Vilmos belkereskedelmi miniszter és Alekszandr Sztrujev kereskedelmi miniszter aláírta az 1981. évi magyar-szovjet belkereskedelmi választékcseremegállapodás jegyzőkönyvét, amely szerint a lakosság továbbra is vásárolhat olyan kedvelt szovjet árukat, mint a hordozható televízió és rádió, porszívó, különféle háztartási gépek, halkonzerv stb. ezekért cserébe például textiliákat, játékokat, ajándékokat, kozmetikai cikket, italokat, autózüléshuzatát és egyéb fogyasztási cikket szállít belkereskedelmünk. a közvetlen együttműködés keretében jövőre a leningrádi nagyáruház és a divatcsarnok kölcsönösen, árusítással egybekötött bemutatót rendez Budapesten, illetve Leningrádban. tovább bővül a határmenti árucsereforgalom is.

a magyar küldöttség Sághy Vilmos vezetésével Szerdán hazakerkezett. /mti/

15.55/um

- 27 -

1408

bb.41. november végi munkacsucs a földeken - géppel és kézzel szedik a cukorrépat

tób/end/Lér/berkiné/kz/zsu hgy

1980. november 26.

az ősztó ritka ajándékát, a kedvező napokat kihasználva szerte az országban teljes üzemmel dolgoznak a répa- és kukoricakombájnok, valamint a buzavetőgépek.

Csongrád megye 4800 hektár cukorrépijából már csak a mélyfekvésű, alig járható, átázott talajokon szedetlen mintegy 400 hektár, a sárral birkózó kiemelkedő és szedő berendezések a nehéz körülmények között csak lassan haladnak. kocsira rakás közben a termés 20 százalékát elszórják, a termésből azonban nem megy végbe, mert mindenütt ugynevezett böngésző csapatokat szerveztek, ezek összegyűjtik az elhullott cukorrépat.

az utóbbi 7 száraz napon jól előrehaladtak a csongrád megyei gazdaságok a vetéssel. hét nappal ezelőtt még 9000 hektár hiányzott a buzavetés-terv teljesítéséből, szerdán viszont már csak 2300 hektár, egyedüli akadály a nagymérvű talajnedveség, az átázás. sárba ugyanis nem vetnek, mert a rossz minőségű munkának nem lenne értelme.

a szemeskukorica betakarítási ütemét kénytelenek a szárítóüzemek teljesítőképességéhez igazítani. továbbra is magas a csövek nedvessegtartalma. szerdái a mintegy 80.000 hektár kukorica 91 százalékát vitték fedél alá.

Szolnok megye mezőgazdasági üzemeltetői és vállalatjai a nehéz körülmények között kölcsönösen segítik egymást, hogy minden mázsa termény fedél alá kerüljön. a nagykunság és a tiszavidék riáztábláira öszszevont lánctalpas gépek a hét közepére befejezték a nyolcezer hektár vízi gabona aratását és cséplését. az erőket most a még kint lévő néhány száz hektár cukorrépa és az 1-2 ezer hektár kukorica betakarítására koncentrálnak. a mezőhéki táncsics tsz felszabadult gépei például tiszasüly határában szedik a répat. a jászózsai gépek, a jászapáti velemi tsz földjén birkóznak a sáros talajjal.

a kukorica betakarítás üteme ezen a vidéken is a szárítóberendezések kapacitásához alkalmazkodik, ezért valamennyit maximálisan kihasználják. a mezőturi állami gazdaság és a helyi magyar-mongol barátság tsz, s ugyanígy a héki állami gazdaság, illetve a mezőhéki táncsics tsz kölcsönösen kíségeti egymást szárítással. a gabonaforgalmi és malomipari vállalatnak is három nagy berendezése dolgozik az üzemekben.

/folyt.köv./

15.50/zsu

-28-

140
140

bb.41./november végi ... folyt./zsu

az országnak ezen a fontos gabonatermő területén az őszi buza háromnegyedrészé szépen kikelt, jól fejlődik. az esőzés miatt a tervezett vetésből még négy százalék hiányzik. a gazdaságok táblánként vizsgálják, hol lehet pótolni a hiányzó néhány százalékot. minden remény megvan rá, hogy a hét végére, vagy a jövő hét elejére nemcsak a betakarítást, hanem a vetést is befejezik.

kedvez a novemberi, tavasz, az őszi kalászosok fejlődésének bács-kiskun megyében is. a vidék 125 ezer hektár gabonavetése szépen kikelt, erőteljesen bokrosodik; sokhelyütt már összefüggő takarót alkotnak a buzamezők. bár, a tervezett területen mindenütt földben van a jövő évi kenyérnekvaló magja, a megye mezőgazdasági üzemeltetői továbbra is foglalkoztatják a vetőgépeket. a számításuk szerint, a napsütéses időt kihasználva, még körülbelül ötezer hektárt el tudnak vetni. erre a célra a legjobb talajokat jelölték ki. ezzel akarják biztosítani, hogy a földbe került mag gyorsan sarjadjon és még a hidegek beállta előtt kikeljen megerősödjön. e héten előreláthatóan, befejezik a cukorrépa szedését, s fogynak a töretlen kukoricatáblák is. egyre inkább a traktorok veszik birtokba a határt és készítik a tavasziak magágyát. a megye mezőgazdasági üzemeltetőiben 1500 nagyteljesítményű erőgép forgatja pihenőre a termőföldeket.

vas megyében egy hét alatt mintegy hatezer hektárról takarították be a kukoricát, s jelentős területről szedték fel, szállították el a cukorrépat. de még így is több ezer hektáron töretlen a kukorica, s mintegy négyezer vagon cukorrépa is kint van a földeken.

a cukorrépa gépi betakarításához ezen a vidéken még mindig nem jó a talaj. ahol dolgoznak a gépek, ott is csak fél teljesítménnyel haladnak, s mint csongrádban, itt is szinte mindenütt gyalogmunkásoknak kell haladniuk a nyomukban, hogy villahegygel felszedjék a földben maradt, vagy elhullajtott répat. helyenként, mint például molnászecsődön, nem is próbálkoznak géppel, s ezért kézi erővel takarítják be a répat. ahol azonban a talaj megfelelően felszikkadt, oda a megyei mezőgazdasági operatív bizottság nyomban sok gépet összpontosít. a napokban a szomszédos győr-sopron megyéből is érkeznek vas-ba cukorrépa betakarító gépsorok.

a szakemberek véleménye szerint a hét végére - ha továbbra is kedvez az időjárás - egy-két kisebb-nagyobb kukoricatábla kivételével végeznek a megyében a betakarítással./mti/

16.55/zsu

140

-.-

-29-

bb.50. az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottságának ülése

t/of/mm/dg/zsu ie

1980. november 26.

tóth ferenc, az mti tudósítója írja:

az idei esztendővel záruló középtávu jogkodifikációs program teljesítéséről és a következő esztendőkre most formálódó jogalkotási teendőkről tárgyalt szerdai ülésén az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottsága, dr. gajdócsi istván elnöklétével, a jogalkotási feladatok több évre tervezett programozása és végrehajtása kiállta a gyakorlat próbáját - alaptették meg a képviselők sokrétű vitájukban, amely dr. petrik ferenc igazságügyi miniszterhelyettes tájékoztatója nyomán bontakozott ki.

1981-ben immár a harmadik olyan, öt esztendőre szóló kodifikációs program megvalósításához kezdenek hozzá, amelyben elsősorban a magasabb szintű jogszabályok - törvények, törvényerejű rendeletek előkészítése és hatályba léptetése szerepel. a középtávu terv előkészítésénél a jogrendszerünk továbbfejlesztése szempontjából alapvető követelményként vették figyelembe, hogy meg kell gyorsítani az alacsonyabb szintű jogszabályok korszerűsítését és egyszerűsítését, ennek érdekében a középtávu program kiterjed az alacsonyabb szintű jogszabályok rendezésével összefüggő feladatokra is, e céloknak és feladatoknak megfelelően kezdték el az 1981-85. közötti terv kidolgozását.

a jogalkotás demokratizmusának fokozása érdekében már a tervelőkészítési munkálatokba is bevonták a jogalkalmazó szerveket és a társadalmi-érdekképviseleti szerveket, tőlük elsősorban a tekintetben kértek véleményt, hogy a jogrendszer mely területeit tartják túlszabályozottnak, bonyolultnak, áttekinthetetlennek, tehát hol szükséges leginkább az átfogó rendezés az 1980-as évtized első felében.

a bizottsági vitában dr. antalfy györgy /csongrád m./ a törvényelőkészítések szakmai színvonalának emelése kapcsán hangsúlyozta annak jelentőségét, hogy hathatósabban vonják be a formálódó rendelkezések kimunkálásába a jogtudomány és más szakterületek képviselőit.

dr. nezával ferenc /budapest/ azt javasolta, hogy az ügyvédségről készülő új jogszabályt az országgyűlés alkossa meg törvény formájában. venécz jános /budapest/ kifogásolta, hogy a jogalkotás nem mindenkor és nem elég gyorsan követi a társadalmi folyamatokat, s példaként megemlítette a földek adás-vételének témáját, mondván, hogy itt meglehetősen későn születtek meg a megszigorított jogszabályok.

/folyt.köv./

16.40/zsu

-30-

1420

bb.50./az országgyűlés ... folyt./zsu

dr. röder edit /budapest/ saját ügyvédi praxisával támasztotta alá, hogy a tizmillió magyar állampolgár ugyyszólván mindegyikének érdekét szolgálja az ügyvédek munkája, ilyenformán ennek a szabályozása feltétlenül indokolt - törvényben.

többen is érintettek a véleménycsere során a törekvést, egy-egy jogterületi anyag egységesítésére, más szóval több hatályos jogszabály egy - de magasabb szintű - kódexbe foglalását. dr. juhász tibor /bács-kiskun m./ és györe sándor /pest m./ e feladat programba vérelét különösen a tanácsai ügyintézőkre, a vállalati jogalkalmazókra nézve mondta biztatónak. dr. nagy józsef :baranya m./ sürgette: mihamarabb szabályozzák jogilag - a környezet- és az egészségvédelem érdekében - a veszélyes /mérgező, fertőző/ anyagokkal kapcsolatos tevékenységet.

a vita két fő gondolati vonulataként emelte ki összefoglalójában a miniszterhelyettes azt az igényt, hogy a jogalkotásban messzemenően érvényesíteni kell a demokratizmust és törekedni kell „stabil”, jogszabályok megteremtésére, a má még kétségtelenül meglévő túlszabályozás visszaszorítására. egyet-értőleg szólt a törvények prioritásáról, amelyhez egyébként - mint mondta - az 1972. évi alkotmánymódosítás elvileg már biztosította a kereteket. a társadalmi viták kapcsán elmondta, hogy az igazságügyi minisztérium már foglalkozik az országos véleménycsere közhasznú tapasztalatainak esetenkénti értékelésével, „visszacsatolásával”, a közvéleményhez. a jogszabályok stabilitására helyezve a hangsúlyt, rámutatott arra is, hogy a jogalkotás csak akkor töltheti be igazán társadalmi rendeltetését, ha rugalmasan alkalmazkodik a gyorsan változó gazdasági körülményekhez és életviszonyokhoz. az eddigi két jogkodifikációs középtávu program megvalósításának tapasztalatai alapján hangsúlyozta: bármilyen fontos is a társadalom számára egy adott téma jogi szabályozása, új jogszabályt csak akkor lehet, illetve kell hozni, ha az érvényesüléséhez, végrehajtásához - például a benne foglalt jogok gyakorlásához - biztosítani tudjuk az anyagi feltételeket.

a bizottság - amelynek ülésén részt vett dr. szijártó károly legfőbb ügyész és dr. nagy zoltán, a legfelsőbb bíróság elnökhelyettese is - egyetértését fejezte ki a napirendi témában előterjesztett minisztériumi munkaanyagokkal, tájékoztatással és a vitában felmerült kérdésekre adott miniszterhelyettesi válaszsal./mti/

16.45/zsu

-31-

1420

bb. 44. könyvek olaszországból

t/is/dg/gw hgy

1980. november 26.

olasz könyvkiállítás nyílt szerdán a könyvklubban, a magyar könyvkiadók és könyvterjesztők egyesülése rendezésében. az olasz könyvkiadás mintegy félezer kötetes magyarországi bemutatkozásán carlo enrico rivolta, az olasz könyvkiadói egyesülés elnökségének tagja méltatta a két ország kulturális kapcsolatának fejlődését, majd giulio bilancioni, az olasz köztársaság magyarországi nagykövete nyitotta meg a kiállítást.

a bemutatott könyvek között megtalálhatók raffaello, michelangelo és giotto albumai csakugy, mint szépirodalmi, filozófiai, ismeretterjesztő, pedagógiai és közgazdasági kötetek, vagy a lexikonok és enciklopédiák. külön tárlón kaptak helyet a magyar szerzők olasz nyelven megjelent munkái; többek között józsef attila, ady endre, déry tibor, németh laszló, fejes endre és sánta ferenc versei illetve regényei. a liszt ferenc téri bemutatóterem galériájában olasz írók magyarul megjelent művei, valamint magyar szerzők olaszországról írt könyvei láthatók.

a kiállítás december 6-ig tekinthető meg. /mti/

bb. 45 kutatási társulás alakult

t/km/jk/dg/gw hgy

1980. november 26.

a népgazdaság jogi problémáinak vizsgálatára kutatási társulást alakítottak az mta állam-és jogtudományi intézete, az eötvös loránd tudományegyetem és a marx károly közgazdaságtudományi egyetem szakemberei. az erről szóló szerződést szerdán írták alá a magyar tudományos akadémián.

a kutatási társulás lehetővé teszi, hogy az eddig külön-külön végzett kutatási munkát a jövőben összehangolják, a felesleges párhuzamosságokat megszüntessék, a népgazdaság jogi kérdéseinek tudományos feltárását szervezettebbé tegyék. így a társulásban tömörülő tudósok közösen vizsgálják a gazdasági irányítás intézményrendszerének, a szocialista gazdálkodószervezetek belső mechanizmusának, a vállalatok közötti szerződéseiknek, a kgst-országok gazdasági együttműködésének, a tőkés-és fejlődő országokkal való gazdasági kapcsolatoknak a jogi kérdéseit. a közeljövőben megfogalmazzák a konkrét kutatási programot is. /mti/

16.50/gw

1980

- 32 -

bb.51. heng samrin beszéde

i/gy/pá/dg/zsu ie

1980. november 26.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk heng samrin elnöknek, a magyar-kambodzsai barátsági nagygyűlésen elhangzó beszédének rövidített változatát, a szöveg feloldásig
e m b a r g ó s!

x x x

a kambodzsai küldöttség vezetője bevezetőben átadta a magyar népnek, az mszmp és a magyar kormány vezetőinek a kambodzsai megmentésének nemzeti egységfrontja, a kambodzsai népi forradalmi tanács forró üdvözlését. elmondta, hogy hazája és népe igen nagyra becsüli a magyar népnek - az mszmp vezetésével - a társadalmi haladásért, a forradalom ügyéért folytatott harcát, az építőmunkában elért sikereit.

- nemrégiben a kambodzsai nép - folytatta - kambodzsai megmentésének nemzeti egységfrontja és a kambodzsai népi forradalmi tanács vezetése alatt, azok forradalmi zászlaja köré tömörülve megdöntötte a népiirtó pol pot, ieng sary, khieu samphan rezsimjét és létrehozta a kambodzsai népköztársaságot, amely a kambodzsai nép újjászületésének új távlatait nyitja meg.

- 1979. január 7-én az ország a semmiből indult: az államigazgatás és a gazdaság megsemmisült, a társadalom szézilálódott, s a felszabadulás olyan népet talált, amelyet a fizikai megsemmisítés közvetlenül is sújtott, hiszen több mint 3 millió kambodzsait lemészároltak. pol poték olyan bűnöket követtek el, amelyek örökre nyomot hagytak minden kambodzsai lelkében.

- a kambodzsai megmentésének nemzeti egységfrontja köré tömörülve, a népi forradalmi tanács irányítása alatt a kambodzsai nép alig több mint egy év alatt kiemelkedő országépítő eredményeket ért el az élet minden területén; a mezőgazdaságban, a gazdasági életben és a társadalomban egyaránt, a népi forradalmi tanács már a jövő év elejétől kezdve szabad általános választásokat fog tartani, és új alkotmányra tesz javaslatot, ami a pol pot, ieng sary, hieu samphan-féle pekingi báb-rezsim maradványait illeti, elmondhatjuk, hogy csaknem teljes egészében felszámoltuk.

/folyt. köv./

17.00/zsu

1980

- 33 -

bb.51./heng samrin ... embargó .... folyt./zsu

- e sikereket nagyrészt annak köszönhetjük, - folytatta heng samrin elnök -, hogy rendkívül értékes segítséget nyújtott a szovjetunió, vietnam és más szocialista országok, továbbá a világ minden béke- és igazságszerető kormánya. népünk nem felelődi és sohasem feledheti ezt a feltétel nélküli segítséget, amely lehetővé teszi, hogy kambodzsa békeszerető és demokratikus ország maradjon és az ol nem kötelezettség útján haladjon a szocializmus felé. örömmel mondhatjuk, hogy kambodzsa helyzete visszafordíthatatlanná vált.

- a népi forradalmi tanács kambodzsa népének egyedüli törvényes és igazi képviselője, amely kambodzsa egész területét ellenőrzi.

- az imperialisták, gyarmatosítók, peking expanzionistái azonban továbbra sem ismerik el a realitásokat és makacsul szembenállnak kambodzsa forradalmával. előhozakodtak az ugynevezett kambodzsai kérdéssel, javasolva, hogy nemzetközi konferenciát hívjanak össze e témában. e körök nemrégiben minden eszközzel azon munkálkodtak, hogy pol poték bandája számára tartsák fenn a kambodzsai képviselő helyét az ensz-ben,

- mély meggyőződésünk, hogy az imperializmus, a kolonializmus és a pekingi expanzionisták, valamint más reakciók terve a dicstelenül letűnt rezsim feltámasztására és a forradalmi vívmányok megingatására, a kambodzsa belügyeibe való beavatkozásra, egyszer s mindenkorra kudarca van kárhóztatva. a kambodzsai nép immáron saját sorsának gazdája lett. nincs tehát „kambodzsai kérdés”, és így a kambodzsáról szóló nemzetközi konferenciának és az ugynevezett kambodzsai kérdés megoldásának sincs létjogosultsága.

- minden nemzetközi konferencia, amelyet a népi forradalmi tanács egyetértése és részvétele nélkül hívnak össze, az ugynevezett kambodzsai kérdés megvitatására, nem más, mint durva beavatkozás kambodzsa belügyeibe. minden ebből eredő határozatot semmisnek és érvénytelennek tekintünk. csakis az nft foglalhatja el kambodzsa törvényes helyét az ensz-ben, valamint más nemzetközi szervezetekben.

/folyt.köv./

17.05/zsu

1440
T P

-34-

bb.51./heng samrin ... embargó ... 2. folyt./zsu

a kambodzsai nép és a világ minden béke- és igazságszerető országa határozottan elítél minden arra irányuló törekvést, hogy kambodzsa ensz képviselői jogát peking bábjai számára tartsák fenn.

- a kambodzsai nép immár több évszázados tradíciója, hogy sorsa összekapcsolódik vietnam és laosz népével. szilárd meggyőződésünk, hogy ez megingathatatlan szolidaritás mindannyiunk sajátos fejlődésének, szuverenitásának, függetlensége megőrzésének és forradalmának állandó, további hatalmas biztosítékát jelenti. kambodzsa hő őhaja, hogy a szocialista országokkal jó kapcsolatokat alakítson ki. eltökélt szándéka, hogy baráti kapcsolatokat kezdeményezzen - társadalmi rendszerre való tekintet nélkül - délkelet-ázsia minden országával.

- az 1980. július 17-18-án tartott vientieni konferencia négyponos javaslata tükrözi jóakaratomkat és őszinte szándékunkat arra, hogy szomszédainkkal, különösen thaifölddel megőrizzük a békét és biztonságot. a kambodzsai népköztársaság továbbra is kész délkelet-ázsia minden országával kétoldalu meg nem támadási szerződést kötni acélból, hogy hozzájáruljon a térség, s az egész világ békéjének és stabilitásának megőrzéséhez.

- ismeretes, hogy országunk szilárdan támogatja a felszabadulásukért küzdő népek ügyét az imperializmus, a gyarmatosítás, a hegemonizmus és az expanzionizmus elleni küzdelemben. határozottan elítéli a vietnam és laosz ellen irányuló kínai reakciós törekvéseket. ismételten kifejezi harcos szolidaritását a két testvéri ország függetlenségének megőrzéséért, szuverenitásáért és területi integritásáért folytatott harca iránt. egyaránt szolidáris az afgán néppel és sikra száll azért, hogy az afganisztáni helyzetet az afgán kormány javaslatai alapján oldják meg.

heng samrin kifejezte meggyőződését, hogy a kambodzsai és a magyar népköztársaság közötti testvéri kapcsolatok továbbfejlődnek. a kambodzsai nép csakugy, mint testvérei, határozottan támogatja a magyar nép elvi békepolitikáját, a leszerelésért és a nemzetközi enyhülésért folytatott harcát - hangsúlyozta. heng samrin elnök nagy tapssal fogadott beszédét zárva a kambodzsai nép, a kambodzsa megmentésének nemzeti egységfrontja és az nft nevében köszönetét fejezte ki azért az értékes segítségért, amelyet hazánk a kambodzsai népnek eddig is nyújtott./mti/

17.10/zsu

1440
T P

-35-

bb. 46. kitüntetés

1/dg/gw hgy

1980. november 26.

a népköztársaság elnöki tanácsa szabó jános akadémikusnak, építésügyi és városfejlesztési minisztériumi államtitkárnak kiemelkedő munkássága elismeréseként, 60. születésnapja alkalmából a szocialista magyarorszáért érdemrend kitüntetését adományozta.

a kitüntetést trautmann rezső, az elnöki tanács helyettes elnöke adta át. jelen voltak a kitüntetés átadásánál kovács Antal, az mszmp központi bizottsága osztályvezetője és ábrahám kálmán építésügyi és városfejlesztési miniszter. /mti/

bb. 48. beruházást pótol a korszerű technológia - milliókat érő ötletek a termékszerkezet átalakítására

1/sl/be/bév/dbl/end/gg/sl/gw hgy

1980. november 26.

az év első háromnegyedében 110 milliárd forintot költöttek népgazdasági beruházásokra, ami továbbra is számottevő összeg, bár az új követelményeknek megfelelően a lehetőségek szűkebbek, mint a korábbi években. egyre több vállalat ismeri fel, hogy egy-egy korszerű kiegészítő berendezés beiktatása, modern technológiák bevezetése sok esetben új beruházásokat pótolhat. a jó kezdeményezés, a korszerűbb szervezés is felérhet milliókat érő befektetéssel, lényegesen gyorsíthatja a termékszerkezet átalakítását.

a szolnoki mezőgép vállalat a miskolci nehézipari műszaki egyetem közreműködésével alaposan elemezte, majd korszerűsítette a munka szervezését, a meglévő épületek berendezéseit az új célok megvalósítására alakították át. így szervezték meg a régi műhelyben a korszerű új szalastakarmány-betakarító gépekhez és száritó berendezésekhez szükséges szerszámok, munkaeszközök gyártását. a legtermelékenyebb berendezéseknél munkaerőátcsoportosítással a harmadik műszakot is bevezették, így megoldva az új cikkekhez szükséges alkatrész-ellátást. a korszerű termékeket szívesen fogadják a kgst-országok, továbbá a tőkés országok cégei is, ahova az idén már tízmillió dollár értékű terméket szállítanak. legújabb vásárlójuk az amerikai hesston cég, amelynek - öt évre szóló szerződés alapján - 1981-ben megkezdik a nagy teljesítményű hengeres bálázó szállítását.

a danuvia központi szerszám-és készülékgyár 2-es számú gyárában ma már harminc olyan, korszerűsített berendezés működik, amelyet nemrég még joggal nyilvánítottak elavultnak. a berendezéseket pótlólagosan automatizálták: a 20-30 éves gépeket most már automatikák vezérlik, a szerszámokat, munkadarabokat hidraulikák mozgatják. egy-egy felújítás feleannyiba se került, mintha új berendezést vásároltak volna. ilyen automatizált esztengákon, köszörű-, hónoló-és furógépen készülnek kooperációban különféle alkatrészek egy nszk-beli cég hidraulikus rendszereihez, s a gyár termékeiért a partner hidraulika-elemekkel fizet. házilag automatizált gépeket gyártanak ezenkívül évente több mint négy millió elektromos csatlakozót, 60 millió tengelykapcsolót és egyéb termékeket, amelyek rendkívül kelendők.

/folyt.köv./
17.21/gw

- 36 -

1948

bb. 48. /beruházást pótol.....1.folyt./wgv

a balaton butorgyár jelentősebb beruházások helyett tervező és fejlesztő gárdáját erősítette meg, s e szellemi tőke a hazai vásárlók és a külkereskedelem számára egyaránt nagy hasznot hozott. a meggyorsult átrendeződés nyomán lényegesen növelték az itthon hiánycikknek számító gyermekbutorok gyártását. a variálható kombi gyermekágyból az év elején tervezett ezer helyett a nagy kereslet miatt ötezret gyártottak, s növelték a házgyári lakások számára készülő ki-butorok, összecusukható asztalok gyártását is. a gyár exportja pedig 40 százalékkal nagyobb a tavalyinál, aminek az a magyarázata, hogy a piac igényeire rugalmasan reagálva rátértek a keresett rusztikus bárskékek gyártására, s nagy sorozatban készítik most már az egymás mellé rakható és egymásba is illeszthető ugynevezett dominószékeket, amelyek iránt szintén nagy a külföldi kereslet.

házilag készített automata üzembehelyezésével a tavalyinál 30 millió dobozzal több gyufa készül az idén szegeden. a gyufagyár szocialista brigádjai készítették a gyufafej-gyártó- és doboztöltő automatát, amely műszakonként tízmillió papálcikát márt gyújtómasszába, majd a megszáritott kész gyufát 200.000 dobozba tölti. a berendezés elállítására költött ötmillió forint csupán egyötöde a hasonló importgépek árának. házilag készítenek automatát a családi gyufásdobozok töltéséhez is, ami jelenleg még kézzel történik. e korszerűsítések a termelékenységet lényegesen emelik, és a vállalat nyereségét is fokozzák. /mti/

bb.42. /a kambodzsai küldöttség .... 1. folyt./zsu

a kambodzsai vendégek délután magyar-kambodzsai barátsági és szolidaritási nagygyűlésen találkoztak a fővárosi munkásokkal, dolgozókkal, a mom szakasits árpád művelődési házában magyar, kambodzsai és vörös zászlókkal, üdvözlő feliratokkal díszített színháztermében.

fölcsendült a kambodzsai és a magyar himnusz, majd szép-
völgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke a budapesti pártbi-
zottság és a hazafias népfront országos tanácsa nevében köszön-
tötte a nagygyűlés résztvevőit. az elnökségben foglalt helyet
többek között puja frigyos külügyminiszter, soltész istván,
molnár béla, az hnf országos tanácsának titkára, valamint a
budapesti állami-, társadalmi és tömegszervezetek, a budapesti
fegyveres erők és testületek vezetői, a xii. kerületi párt-
és tanácsi vezetők, a mom párt- és gazdasági vezetői, a gyár
élenjáró munkásai.

/folyt.köv./

17.30/zsu

-37-

1450

bb.42./a kambodzsai küldöttség ... 2. folyt./zsu

ugyancsak az elnöki emelvényen foglaltak helyet a kambodzsai küldöttség tagjai, köztük hun sen külügyminiszter, chan ven közoktatási miniszter és men chhan mezőgazdasági miniszter. az elnökség tagja volt almási alfréd, hazánk phnom penh-i és khuon ran, a kambodzsai népköztársaság magyarországi nagykövete.

először lázár györgy lépett a mikrofonhoz.

/ Lázár györgy beszédének rövidített változatát mai
bb.43. számú kiadásunkon közöltük, az embargót feloldjuk!/

Lázár györgy nagy tapssal fogadott beszédét követően heng samrin szólt a nagygyűlés résztvevőjéhez.

- heng samrin beszédének rövidített változatát
mai bb.51. számú kiadásunkon közöltük, az embargót feloldjuk!/
-----

a forró hangulatu barátsági és szolidaritási nagygyűlés az internacionálé hangjaival ért véget./mti/

-. -

bb. 49. eltávolították a megrongált hidtagot - meggyorsult a kettős-körös hidjának helyreállítása

bty/st/gw hgy 1980. november 26.

egy ritkán alkalmazott művelet sikeres végrehajtása történt meg szerdán a kettős-körösön békés és tarhos között átívelő közúti hid helyreállításánál. a hidat szeptember 28-án egy billenőplató tehergépkocsi megrongálta, és a szakértői bizottság véleménye alapján emiatt egy 42 méter hosszú, 268 tonnás hidszakaszt el kellett távolítani. a hagyományos módszerrel ez a munka több hónapot vett volna igénybe. a hidépítő vállalat szakemberei ezért úgynevezett hidraulikus tolással oldalirányban letolták a hidtagot a pillérekről. ennek eredményeként a számítottnál egy hónappal hamarabb fejezhetik be a helyreállítást. a munka gyorsítása azért is fontos, mert ezen a hidon át lehet a legrövidebb úton eljuttatni az árvízszújtotta területekre a helyreállításához és az újjáépítéshez szükséges építőanyagot. a kettős-körös hidját előreláthatóan ez év végéig átadják a forgalomnak. /mti/

17.24/gw

- . -
- 38 -

bb.53. kádár jános fogadta herbert miest

t/of/-tr/zsu ie 1980. november 26.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára szerdán a kb székházában fogadta herbert miest, a német kommunista párt elnökét, valamint karl heinz schrödert, az nkp elnökségének, vezetőségének és titkárságának tagját. a szivélyes légköri megbeszélésen, az elvtársi egyetértés jegyében véleménycserét folytattak a nemzetközi élettel, a kommunista és munkásmozgalommal összefüggő egyes időszerű kérdésekről.

a találkozón részt vett berecz jános, az mszmp központi bizottságának tagja, a kb osztályvezetője és horn gyula, a kb külügyi osztályának helyettes vezetője./mti/

-. -

bb.54. bemutatkozó látogatás

tr/zsu ie 1980. november 26.

lázár györgy, a minisztertanács elnöke és apró antal, az országgyűlés elnöke bemutatkozó látogatáson fogadta vinay kumar verma-t, az indiai köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét./mti/

-. -

bb.52. budapestre érkezett a francia iparügyi államtitkár

sl/gg/pp/zsu ie 1980. november 26.

veress péter külkereskedelmi miniszter meghívására szerdán budapestre érkezett jean-pierre prouteau, a kis- és közép-iparért felelős francia iparügyi államtitkár.

a látogatás célja, hogy előmozdítsa a két ország kis- és középüzemei, valamint ipari szövetkezeti közötti kapcsolatok fejlődését.

az államtitkár és kísérete megbeszéléseket folytat az okisz, a szövosz és a tot vezetőivel, s megtekintenek néhány ipari tevékenységet folytató szövetkezetet./mti/

-. -

17.40/zsu

-39-

18⁰⁰

bb.55. véget ért a magyar-jugoszláv vizgazdálkodási bizottság xxv. ülészsaka - közös program a duna további szabályozására, a dráva komplex hasznosítására

han/st/zsu ie

1980. november 26.

a magyar-jugoszláv vizgazdálkodási bizottság pécselt megtartott xxv. jubileumi ülészsaka szerdán jegyzőkönyv aláírásával befejezte munkáját. a dokumentumot a delegációk vezetői, breinich miklós, az országos vízügyi hivatal első elnökhelyettese és daniel rezsek, a horvát szocialista köztársaság építésügyi és környezetvédelmi bizottságának elnöke látták el kézjegyükkel.

a jegyzőkönyvben megemlékeztek a két ország között immár huszonöt évre visszatekintő példás vízügyi együttműködésről, amely alatt számos fontos vizgazdálkodási problémát oldottak meg a duna, a tiszta, a dráva és a mura közös érdekű szakaszain. eredményesen munkálkodtak a nagy árvizek elleni védekezésben, valamint a távlati vizgazdálkodási tervek kimunkálásában.

a bizottság meghatározta a további közös tennivalókat. ezek között különösen fontos az árvíz és a jegesár elleni védekezésben való együttműködés. a magyar jégtörő hajók a jövőben is résztvesznek a duna jugoszláv szakaszán szükséges védekezési műveletekben. a jeges árvizek veszélyének csökkentésére mindkét ország területén folytatják a duna szabályozását, s ezzel a céllal évente mintegy 60-60 millió forint értékű munkát végeznek. a magyar területen a legközelebbi program a dunaszekcső és baja közötti folyószakasz szabályozása. megállapították hogy a két ország részéről történt intézkedések eredményeképpen a határvizek minősége nem romlott.

a távlati tervek között a legjelentősebb a dráva komplex hasznosítása. e cél érdekében folytatják közös vízlépcsők építésének előkészítését a határfolyón./mti/

-. -

bb.56. befejeződött a városfejlesztési rendezvénysorozat kaposváron

gom/st/zsu ie

1980. november 26.

eseménydus két hét zárult le szerdán kaposváron, amikor bezárták a városfejlesztési kiállítást a kilián györgy ifjusági és uttörő művelődési központban.

/folyt.köv./

17.45/zsu

18/20

-40-

bb.56./befejeződött ... folyt./zsu

a kiállítással egyidejűleg tartott rendezvénysorozaton a város lakói véleményt cseréltek a tervezőkkel és városépítőkkel arról, hogyan fejlődjön tovább városuk. az ebből az alkalomból elhangzott előadásokon mintegy kétezer ember vett részt, a sok hozzászólás és észrevétel tanusította, hogy a város lakói mennyire érdeklődnek lakóhelyük jövője iránt.

többszer javaslat gyűlt össze a kiállításon elhelyezett urnákban is, sokat őrzött meg a telefon üzenetrögzítő. a véleményeket most témánként csoportosítják, s a közérdeklődésre számot tartókra visszatérnek a helyi sajtóban, állást foglalnak megvalósításuk lehetőségeit illetően. a tapasztalatokat, tanulságokat a városi tanács végrehajtó bizottsága a közeljövőben elemzi./mti/

-. -

bb.57. televízió az orvosképzésben - szakmai bemutató pécselt

kász/kz/zsu ie

1980. november 26.

a pécsi orvostudományi egyetemen elkészítették az első hazai színes televíziós oktatóprogramot, s ezzel a mágneses képrögzítés előnyei beépültek a magyar orvosképzés gyakorlatába. az orvostanhallgatók tananyagából eddig harminc különböző témát dolgozott fel az egyetem oktatástechnikai módszertani csoportja, s szerdán ezekből tartott országos bemutatót a társintézmények oktatóinak és az egyetem hallgatóinak pécselt. a tanácskozással egybekötött bemutató célja egyrészt a televízió oktatási célokra történő alkalmazásának szemléltetése, másrészt pedig a látottakról alkotott szakmai vélemények összegezése volt. a szakemberek elmondották, hogy bár a zárt láncú tévéhálozat kiépítése több mint hárommillió forintba került, mégis a mágneses képrögzítés az olcsóbb, mert csak századrészt teszi ki a hagyományos film költségeinek. a meghívottak hét színes videoprogramot láttak és értékelték tartalma, szemléletessége, felépítése és egyéb szakmai szempontok alapján. a televíziós oktatóműsorok készítői mind az írásos véleményt, mind a szakmai vita tapasztalatait hasznosítják további munkájukban./mti/

-. -

17.55/zsu

18/20

-41-

bb.58. ülést tartott az országgyűlés kulturális bizottsága

t/ma/ve/dg/zsu ie

1980. november 26.

mélykuti attila, az mti tudósítója írja:

a felszabadulás óta eltelt időszakban felsőoktatásunk történelmi átalakuláson ment át. céljaiban, szervezeti elveiben szocialista jellegű felsőoktatási rendszerre vált, s teljesítette alapvető feladatait a szakemberképzésben, az értelmiségi utánpótlás nevelésében.

a fenti sommázó megállapítások az országgyűlés kulturális bizottságának szerdán, a parlamentben megtartott tanácskozásán hangoztak el. a magyar felsőoktatás helyzetéről és továbbfejlesztésének feladatairól szóló írásos beszámolót pozsgay imre művelődési miniszter egészítette ki. az ország 1945-ös korszakváltásától napjainkig ívelő, egészében sok eredményt felmutató fejlődés mellett szólt azokról a tényezőkről is, amelyek felsőoktatási rendszerünk mélyreható vizsgálatát, a továbblépést jelentő feladatok kijelölését parancsolták. ezek közé tartozik a felgyorsult technikai-tudományos változásokkal összefüggő szakember-igény, továbbá a lakosság mind szélesebb rétegeinek törekvése, igénye a diploma megszerzésére, továbbá: a képzés extenzió jellegéről át kell térni a felsőoktatásban is az intenzív, tehát a meglévő lehetőségekkel is jobban sáfárkodó, az oktatás-nevelés minőségi mércéjét magasabbra helyező utakra, módokra.

döntően ezekre a felismerésekre támaszkodva kezdődött 1978-ban az oktatási minisztérium irányításával a felsőoktatás helyzetének és ellentmondásainak feltárását célbavevő, széles körű vizsgálat. a mintegy 200 szakember részvételével készült elemzés eredményeit összefoglaló jelentést, többek között az érintett főhatóságok képviselői, az országos oktatási tanács, a felsőoktatási intézmények rektorai, vezetői, valamint a magyar tudományos akadémia is megvitatta. a miniszter kiemelte, hogy a reform lehetőségét csak úgy szabad vizsgálni, ha azt egybevetik a középfokú, és általában a közoktatás helyzetével. az utóbbiakban, s a felsőoktatás fejlesztésének koncepciójában 1981-ben várható meghatározó döntések.
/folyt.köv./

18.10/zsu

-42-

18.10

bb.58./ülést tartott ... folyt./zsu

a beszámoló fölötti vitában élénk érdeklődést és általános egyetértést váltott ki király istván /budapest/ felszólalása. a képviselő egyetértően szólt arról a fejlesztési elképzelésről, amely újra össze kívánja kötni a felsőoktatás és a tudomány egymást kölcsönösen életető köldökzsinórját. így gyarapítón dolgozhatnak ismét együtt a katedrák és a tudományos műhelyek magasan képzett szakemberei. a felsőoktatás továbbfejlesztésében sincs más út: át kell térni a minőséget szem előtt tartó képzésre, még ha a tanári karban, anyagiakban, tárgyiakban jócskán akadnak is ellátási feszültségek, mi több, az ellentmondások a jövőben gyarapodni látszanak, hiszen a koncepció szerint több elsőévesi kívánnak majd felvenni az intézményekbe, s a jövőben ismét az egyetemi bázisokra épülő továbbképzés megoldásra - erősítette meg a minisztérium koncepcióját a képviselő - a tudományos intézményhálózat, a felsőoktatás és a magyar tudományos akadémia integrációjában keresendő. **Intézkedéseinek**

káli ferenc /fejér megye/ egyebek között arról szólt, hogy csorbult az egyetemi, főiskolai vizsgák tekintélye, ezért olyanok is nekivágnak, akik nyilvánvalóan képtelenek letételükre. pozsgay imre válaszában egyetértett ezzel az észrevétellel, mint mondotta - a vizsgáztatási követelményeket szigorúbbra szabják.

cseterki lajos /borsod megye/ felszólalásában aláhúzta: felsőoktatásunk eddigi eredményeit sem lebecsülni, sem túlértékelni nem szabad. a képviselő két javaslatot is megfogalmazott: az egyik szerint a tanszékvezetőket az egyetemi, főiskolai tanácsoknak kellene megválasztani / jelenleg kinevezik őket /; a másik javaslat szerint a külföldi ösztöndíjasainkat csak mintegy kétéves alapképzés, alapos nyelvismeret után kellene a határainkon túli egyetemekre küldeni.

cselötei lászló / pest megye /, guba sándor / somogy megye /, pájer imre / győr-sopron megye /, varga jános / győr-sopron megye / és végh györgy / zala megye / a felsőfokú agrár-képzés eredményeiről, tapasztalatairól szólt.

az észrevételekre pozsgay imre és korcsog andrás művelődési államtitkár válaszolt. felszólalt knopp andrás, az mszmp központi bizottságának osztályvezetőhelyettese is, hangsúlyozva, hogy a képzés és a foglalkoztatás között meglévő ellentmondást is mihamarább fel kell oldani.
/folyt.köv./
18.20/zsu

-43-

18.20

bb.58./ülést tartott ... 2. folyt./zsu

óvári miklós, a bizottság elnöke foglalta össze a vitát kiemelve: üdvözlendő, hogy akkor került a képviselők elé a fejlesztési koncepció, amikor az még formálható. formálni is kell, hiszen 1983-tól, a végrehajtás időszakától a realitásokkal, a tényleges lehetőségekkel kell összevetni majd az ideális helyzetet célzó elképzeléseket. érdemes, értelmes ez a munka, hiszen az oktatás a leggazdaságosabb, s viszonylag gyorsan megterülő befektetés,

a tanácskozáson - amelyen részt vett péter jános, az országgyűlés alelnöke - felhívta még bánáti gézáné /pest megye/ és medvetzky antalné /baranya megye/. /mti/

bb.59. román-est az írószövetségben

t/km/gg/dg/zsu ie

1980. november 26.

tudor arghezi és mihael sadoveanu román írók, publicisták születésének 100. évfordulója alkalmából irodalmi estet rendezett a magyar írók szövetsége és a tit budapesti irodalmi szakosztálya szerdán az írószövetség klubjában. az eseményen részpál irodalomtörténész, műfordító beszélt a két jeles alkotó pályafutásáról, életművéről. a rendezvényen részt vett román íróvendégeket; mircea tomas irodalomtörténész, kritikust, fodor sándor és panek zoltán prózairót garai gábor kossuth-díjas költő, a magyar írók szövetségének főtitkára mutatta be a közönségnek.

az emlékesten tanay bella és bács ferenc színművészek tolmácsolták tudor arghezi és mihael sadoveanu alkotásait./mti/

bb.60. időjárásjelentés

gg/zsu ie

1980. november 26.

a meteorológiai intézet jelenti november 26-án, szerdán 19 órakor:

megnövekvő felhőzet

várható időjárás csütörtök estig: csütörtökön tuynomóan borult, párás idő és csaknem mindenütt eső, záporosó valószínű. élénk, a dunántúlon időnként erős délnyugati szél várható. a hőmérséklet csütörtökön kora délután északnyugaton 5, délkeleten még 10 fok körül lesz./mti/

18.40/zsu

1910

bb.61. fejlődőben a munkahelyi egészségügy - üzemorvosok közgyűlése

t/of/gg/zsu ie

1980. november 26.

szerdán az országos munka- és üzemegészségügyi intézet budapesti székházában tisztújító közgyűlést tartott a magyar üzemegészségügyi tudományos társaság.

az utóbbi négy évben - az előző közgyűlés óta - elért eredmények között számot adtak arról, hogy országsszerte kialakították az üzemegészségügyi szakrendeléseket, az ellátás szakfelügyelői hálózatát. az üzemegészségügyi hálózat ma már olyan szintű alapellátást biztosít, mint a lakóterületen a körzeti orvosok munkája. több mint kétszeresére növekedett négy év alatt az üzemegészségügyi szolgálatnál dolgozó főfoglalkozású orvosok száma, így jelenleg több mint 700-an vannak, s mellettük 1300 orvos részfoglalkozásban lát el ilyen feladatokat. munkájukat több ezer egészségügyi szakdolgozó segíti. ami a fejlesztési feladatokat illeti - állapították meg a közgyűlésen - egyes speciális területeken kell tovább építeni a hálózatot: így például olyan munkahelyeken, ahol zömmel nők dolgoznak, valamint a mezőgazdaságban, mert itt a vegyi anyagok használata jelent fokozott veszélyt a dolgozók egészségére. a hangsúlyt a munkahelyi orvoslásban a foglalkozási betegségek megelőzésére helyezik, s itt szorosabb együttműködést alakítanak ki a jövőben a közegészségügyi szolgálattal, illetőleg az ipari területek műszaki apparátusával.

fel szólalt a közgyűlésen dr. zsögön éva egészségügyi államtitkár, ráirányítva a figyelmet az egészségügyben az iparági bázisintézmények létrehozásának fontosságára. duscsek lajosné a szót titkára a foglalkozási rehabilitáció eléggé szövevényes jogszabályi előírásainak egyszerűsítésével kapcsolatban fejtette ki véleményét. többen kezdeményezték a közgyűlésen, hogy az orvosi egyetemeken hathatósabban szorgalmazzák az üzemegészségügyi pálya választását, hiszen a gyógyászatnak ezen a területén meg sok fiatal szakemberre van szükség.

üjjáavasztották a közgyűlésen a társaság 25 tagu vezetőségét. elnök: dr. béleczy lajos, az országos munka- és üzemegészségügyi intézet igazgatóhelyettese. főtitkár dr. flam tamás, az építőipari üzemegészségügyi szolgálat igazgató-főorvosa./mti/

19.05/zsu

-45-

1980

bb. 62. csőtörés a zalka máté téren - helyreállítás rekordidő alatt

t/me/z/gw ie

1980. november 26.

szerdán délután eltörött a zalka máté téren egy 100 milliméter átmérőjű víznyomóvezeték. a törés következtében az uttest egyik sávja beszakadt, óriási kráter keletkezett. a vízművek gyors beavatkozásának eredményeként azonban a nagy erővel felszínre tört víz nem árasztotta el a térséget, s a környék lakosai nem szenvedtek vízhiányt. amint frommer miklós a fővárosi vízművek főmérnöke elmondta: példátlanul rövid idő alatt állították helyre a vezetékét. az eddigi gyakorlattól eltérően - a laikus számára bármilyen különösen is hangzik - nem a törés helyén, hanem egy másik szakaszon javították ki a csövet. a beomlott nagy mennyiségű földet, betont 20 munkagép és hat tehergépkocsi „bevetésével”, távolították el a munkások este nyolc óráig betemették a krátert és lebetonozták az uttestet. az éjszaka folyamán a közterületfenntartó vállalat közreműködésével elvégzik az aszfaltozást s remélik, hogy reggeltől ismét közlekedhetnek a járművek a nagyforgalmu utvonalon. /mti/

bb. 63. helyreállt a forgalom ferihegyen

i/me/tr/gw ie

1980. november 26.

szerdán estig hazatértek a malév menetrend szerint közlekedő repülőgépei. a köd nem akadályozta a leszállást a ferihegyi repülőtéren, miként kedden, amikor több magyar repülőgépnek a bécsi, a prágai, a belgrádi, a bukaresti repülőtéren kellett vesztegelnie. ezek csak szerdán délelőtt érkezhettek vissza, s nagy késéssel indulhattak újra külföldre. szerdán csupán a budapest-vasó és a budapest-zürich utvonalon nem indult gép, utasaik más járatokon mentek el. /mti/

bb. 64. bajnok zsolt látogatása a szovjetunióban

z/os/gw ie

1980. november 26.

bajnok zsolt államtitkár, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke november 24.-26.-án látogatást tett a szovjetunióban. moszkvában tárgyalt jevgenyij tyazselnyikovval, az szkp kb agitációs és propaganda osztályának vezetőjével, sergej loszevvel, a tassz vezérigazgatójával és lev tolkunovval, az apn elnökével a magyar és a szovjet sajtóorgánumok együttműködésének továbbfejlesztéséről, a tömegtájékoztatás időszerű kérdéseiről. találkozott és megbeszélést folytatott a szovjetunió miniszertanácsa kiadói állami bizottságának vezető munkatársaival is. /mti/

21.07/gw

- 46 -

21.15

bb. 65. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14.00 órától zárásig

gw... ie

1980. november 26.

33. budapestre érkezett herbert mies
34. egy év múlva elkészül a skála-coop barkácsáruház
35. élelmiszeripari vizsgálatok tapasztalatai
36. ülést tartott az országos környezet-és természetvédelmi tanács
37. gázmérgezés - három halott
38. poszterkiállítás szentendrén
39. új óvoda szegeden
40. befejeződött a vegyipari korróziós szervezet tanácskozása
41. november végi munkacsucs a földeken
42. a kambodzsai küldöttség szerdái programja
43. lázár györgy beszéde
44. könyvek olaszországból
45. kutatási társulás alakult
46. kitüntetés
47. magyar-szovjet belkereskedelmi választék megállapodás
48. beruházást pótol a korszerű technológia
49. eltávolították a megrongált hidtagot
50. az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottságainak ülése
51. heng samrin beszéde
52. budapestre érkezett a francia iparügyi államtitkár
53. kádár jános fogadta herbert miest
54. bemutató látogatás
55. véget ért a magyar-jugoszláv vizsgálgatói bizottság ülásszaka
56. befejeződött a városfejlesztési rendezvénysorozat kaposváron
57. televízió az orvosképzésben
58. ülést tartott az országgyűlés kulturális bizottsága
59. román-est az írószövetségben
60. időjárásjelentés
61. fejlődőben a munkahelyi egészségügy
62. csőtörés a zalka máté téren
63. helyreállt a forgalom ferihegyen
64. bajnok zsolt látogatása a szovjetunióban
65. hírjegyzék

/mti/

- . -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztették: ágoston lászló
halasi györgy
izsák erika

21.30/gw

v é g e

21.45

- 47 -

00.008/x

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1980. november 27. c s ü t ö r t ö k

bb.1. ujbpesti gyorsmérleg az építkezésekről

1/cs/az/zsu ie

1980. november 27.

december végére elkészül a 8200. lakás ujbpesten. ez éppen 2200-zal több, mint amennyi a iv. kerületi tanács ötödik ötéves tervében szerepelt. - erről tájékoztatta az mti munkatársát kovács ferenc, tanácselnök.

- ujbpest hosszú ideig - a többi nagy munkáskerülethez hasonlóan - a földszintes házak városrésze volt. jóllehet, nagy részére ma is ez a jellemző, az utóbbi években, különösen a városrész rekonstrukció kezdte óta, egyre több az új magas ház, s ez a folyamat a kerületközpont újjáépítésével nem ér véget, hiszen a következő időszakban kezdődik meg a káposztásmegyéri területen a munka. itt szinte egy új város születik majd.

/folyt.köv./